

افق حوزه

ولادت باسعادت

حضرت سیدالشهداء علیه السلام

حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام

و حضرت زین العابدین علیه السلام

مبارک باد

حوزه های علمیه

مثل همیشه در کنار مردم

تأکید مقام معظم رهبری و مراجع عظام تقلید به مردم، مسئولان و همه نهادها و سازمان ها

به کمک سیل زدگان بشتابید

صفحات ۱۱، ۱۲

پذیرش ۹۸-۹۹

موسسه عالی فقه و علوم اسلامی تحت اشراف مقام معظم رهبری منظومه اعمال

با استعانت از خداوند متعال، "موسسه عالی فقه و علوم اسلامی" به منظور تربیت فقیهان برخوردار از توانایی تولید علم در تخصص های فقهی مورد نیاز جامعه و نظام اسلامی، برای تحصیل در سه مقطع، از طلاب و فضلاء واجد شرایط برای سال تحصیلی ۹۸-۹۹ ثبت نام می نماید.

مقطع تمهیدی (پایه ۹ و ۱۰)

شرایط پذیرش

- حداقل معدل ۱۷ در سطح ۱ و پایه ۷
- حداکثر سن: ۲۳ سال برای دارندگان مدرک سیکل،
- برای دارندگان مدارک بالاتر به نسبت، تا حداکثر سن ۲۸ سال افزایش می یابد.
- تقاضای داوطلبان دارای برجستگی خاص که فاقد یکی از شرایط فوق باشند، بررسی و نسبت به پذیرش آنان تصمیم گیری می شود.

منابع آزمون کتبی و مصاحبه علمی

- ادبیات عرب: قرآن کریم، نیمه دوم جزء ۲۹ (تجزیه، ترکیب و نکات مهم ادبی)
- فقه: مکاسب شیخ انصاری (چاپ کنگره)
- ج ۱: از يجوز المعاوضه علی الدهن المتنجس من ص ۶۵ تا النوع الثانی ص ۱۰۹
- ج ۲: از کتاب البیع ص ۶ تا الامر الخامس ص ۹۱
- ج ۳: از المعقوض بالمعد الفاسد ص ۱۸۰ تا الکلام فی شروط المتعاقدين ص ۲۲۴
- اصول: رسائل شیخ انصاری (چاپ کنگره)
- ج ۱: از المقصد الاول فی القلع ص ۲۹ تا حقیه ظواهر الکتاب ص ۱۳۹
- ج ۱: از اما المجوزون ص ۲۵۴ تا الثالث الاجماع ص ۳۱۰
- ج ۲: از المطلب الثانی ص ۱۴۱ تا ینبئی التنبیه علی امور ص ۳۳۳

ثبت نام

زمان دریافت کارت آزمون: از روز چهارشنبه ۹۸/۱/۲۱ از طریق سامانه پذیرش محل آزمون: قم، دفتر مقام معظم رهبری منظومه اعمال (خیابان صفائیه)

مقطع خارج عمومی

برای سال های اول، دوم و سوم خارج

شرایط پذیرش

- اتمام سطح عالی حوزه یا معدل کل حداقل ۱۷ (در ۱۰ پایه اول)
- حداکثر سن: ۲۵ سال برای دارندگان مدرک سیکل،
- برای دارندگان مدارک بالاتر به نسبت، تا حداکثر سن ۳۰ سال افزایش می یابد.

منابع آزمون کتبی و مصاحبه علمی

- فقه: مکاسب شیخ انصاری (چاپ کنگره)
- ج ۱: از اول بیع ص ۷ تا الامر الخامس "جریان المعاطفه فی غیر البیع" ص ۹۱
- ج ۲: از احکام المقبوض بالمعد الفاسد ص ۱۸۰ تا اول شروط المتعاقدين ص ۲۲۴
- ج ۳: از خیار غبن از ص ۱۵۷ تا ص ۲۱۷
- اصول: کفایه (چاپ کنگره)
- ج ۱: مطلق و مقید ص ۳۳۵ تا ص ۳۵۱
- ج ۲: از مباحث امارات ص ۲۸ تا اول دلیل انسداد ص ۹۲
- ج ۲: از تنبیهات استصحاب ص ۲۲۹ تا آخر استصحاب ص ۲۷۲

ثبت نام

زمان ثبت نام: از ۱ اسفند ۹۷ تا ۲۰ فروردین ۹۸
زمان آزمون کتبی: جمعه ۲۳ فروردین ۹۸، ساعت ۹ صبح

مقطع خارج تخصصی

۱. فقه اقتصاد (دوره سوم) ۳. فقه خانواده (دوره دوم) ۵. فقه قضاء (دوره اول)

۲. فقه جزا (دوره دوم) ۴. فقه سیاسی (دوره دوم) ۶. فقه تربیت (دوره اول)

مصاحبه علمی

- امتحان مقطع خارج تخصصی به صورت مصاحبه علمی برگزار می شود.
- مصاحبه در دو مرحله انجام می شود. طلابی که در مصاحبه علمی مرحله اول پذیرش شوند برای مصاحبه مرحله دوم دعوت خواهند شد.
- منابع مصاحبه علمی مرحله اول:
- مباحث آموخته شده در طی سالهای درس خارج (بر اساس تقریرات دروس خواننده شده)
- منابع مصاحبه علمی مرحله دوم:
- فقه: مباحث معاطات کتاب البیع
- الفقه: کتاب جواهر الکلام ج ۲۲ ص ۲۱۳-۲۵۲ (چاپ اسلامی)
- ب: کتاب البیع امام خمینی ره، جلد اول تنبیهات معاطات (ص ۸۷-۲۲۷)
- اصول: مباحث مفاهیم، مطلق و مقید و عام و خاص از: تهذیب الاصول یا مباحث الوصول امام خمینی ره

شرایط پذیرش

- این برنامه به طلابی اختصاص دارد که از حداقل ۴ سال سابقه موفق درس خارج فقه و اصول در خارج موسسه برخوردارند.
- حداکثر سن: ۲۹ سال برای دارندگان مدرک سیکل، برای دارندگان مدارک بالاتر به نسبت،
- حداکثر سن تا ۳۴ سال افزایش می یابد.
- تقاضای داوطلبان دارای برجستگی خاص که فاقد یکی از شرایط فوق باشند، بررسی و نسبت به پذیرش آنان تصمیم گیری می شود.

زمان ثبت نام (برای مصاحبه علمی): از ۱ اسفند ۹۷ تا ۲۰ فروردین ۹۸

* متقاضی، رشته مورد نظر خود را در سامانه پذیرش انتخاب می نماید.
زمان مصاحبه علمی: مصاحبه اول: نیمه دوم اسفند و فروردین - مصاحبه دوم: فروردین و اردیبهشت.

ثبت نام به صورت اینترنتی در سامانه پذیرش موسسه به آدرس www.Paziresh.Mfos.ir انجام می پذیرد.

تلفن تماس: ۰۲۵-۳۲۴۰۱۵۴۵

آدرس: قم، ابتدای بلوار محمدامین (ص)، مدرسه معصومیه، ساختمان شیخ طوسی

امام خامنه‌ای در دیدار مسئولان، سفرای کشورهای اسلامی و قشرهای مختلف مردم

حرکت توحیدی جمهوری اسلامی ایران

علت دشمنی آمریکاست

در نخسته سالروز عید مبعث، امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۴ فروردین در دیدار مسئولان نظام، سفرای کشورهای اسلامی و قشرهای مختلف مردم، بعثت انبیا را یک حرکت عظیم برای ایجاد تمدن نوین با دو ویژگی «عبودیت الهی» و «مبارزه با کفر و طاغوت» خواندند و با تأکید بر این که بعثت پیامبر اکرم ﷺ جامع‌ترین، کامل‌ترین و ماندگارترین بعثت‌هاست، گفتند: امروز انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی، ادامه بعثت پیامبر اعظم ﷺ است و وعده خدا پیروزی جبهه حق در مصاف توحید و طاغوت است.

طاغوت با اصل و هویت حرکت توحیدی مخالف است و آمریکا و نوکرهای او هم چون آل سعود، به کمتر از دست کشیدن از حرکت در مسیر توحید راضی نمی‌شوند. ایشان مصاف «توحید و طاغوت» را مصافی اجتناب‌ناپذیر خواندند و با تأکید بر این که خداوند متعال پیروزی جبهه حق را مقدر فرموده است، گفتند: اگر ملت ایران همان‌گونه که تا به حال حرکت کرده است، به مسیر خود ادامه دهد، قطعاً بر دشمنان یعنی آمریکا و اذنان او غلبه خواهد کرد.

رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: البته این نتیجه پیروزی، قابل تغییر است و آن، در شرایطی است که دچار کوتاهی، عدم همراهی، عدم صداقت و دست کشیدن از مجاهدت در راه خدا بشویم.

مقاصد خبیث، جنگ به راه انداخته است که این جنگ مذموم است؛ اما مقابله با طاغوت، مدوح است. رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: تجاوزگری‌های رژیم صهیونیستی در طول سال‌های متمادی، نمونه بارز جنگ افروزی‌های طاغوت و مقابله مجاهدان فلسطینی و حزب‌الله لبنان و هم‌چنین دفاع ۸ ساله ملت ایران، مصداق بارز جهاد در راه خداست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر این که بعثت پیامبر اسلام ﷺ جامع‌ترین و ماندگارترین بعثت‌ها و انقلاب اسلامی ایران نیز ادامه آن بعثت است، افزودند: علت دشمنی‌ها با نظام جمهوری اسلامی، همان خط دشمنی جبهه طاغوت با جبهه توحید است و این که گفته می‌شود، دشمن تراشی نکنید، حرف نادرستی است؛ زیرا جبهه

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر انقلاب اسلامی در ابتدای سخنان خود با اشاره به حادثه سیل در برخی از استان‌های کشور و مشکلات، تلفات و خسارات ناشی از آن، افزودند: در این حادثه، تلاش مردم و روحیه همبستگی و بسیج‌شوندگی در میان آنان، بسیار خوب بود و ملت ایران جانانه وارد میدان شدند و کمک‌کار مسئولان بودند و مسئولان نیز با همین پشتیبانی مردمی و با اتفاق کلمه توانستند، اقدامات ابتدایی را انجام دهند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر این که هنوز کارهای زیادی برای کاهش آلام مردم سیل‌زده باقی مانده است، خاطرنشان کردند: به مسئولان تأکید کرده‌ام که کارهای اصلی؛ یعنی بازسازی ویرانی‌ها و جبران خسارت‌ها، از این به بعد است و باید این خسارات و صدمات جبران شود.

ایشان افزودند: البته مردم عزیز در مناطق سیل‌زده باید به همکاری با مسئولان ادامه دهند؛ زیرا کمک آن‌ها حقیقتاً گره‌گشا خواهد بود.

رهبر انقلاب اسلامی در ادامه با اشاره به موضوع مبعث، ظهور پیامبران در جوامع مختلف را یک برانگیختگی و یک حرکت عظیم با جهت‌گیری «توحید و عبودیت» و «اجتناب از طاغوت» خواندند و تأکید کردند: طاغوت در واقع همان جریان و خط مقابل حرکت توحیدی است که مصداق امروز آن رؤسای جمهور آمریکا و برخی کشورهای دیگر هستند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر این که هدف از بعثت انبیا ایجاد جامعه فاضله و تمدن نوین بوده است، گفتند: در این تمدن، همه لوازم آن از جمله علم، اخلاق، سبک زندگی و حتی جنگ نیز وجود دارد.

ایشان با اشاره به برخی دیدگاه‌ها که هدف اسلام را از بین بردن جنگ عنوان می‌کنند، افزودند: در اسلام، جنگ وجود دارد؛ اما موضوع مهم، جهت‌گیری این جنگ است؛ زیرا جریان طاغوت همواره برای اشاعه فساد و قدرت‌طلبی

حجت الاسلام عبدی‌نژاد، یکی از برنامه‌های جامع ستاد مرکزی راهیان نور حوزه‌های علمیه کشور را توسعه و گسترش فعالیت شبکه مبلغان دانست و گفت: تاکنون بیش از ۱۶ هزار طلبه در شبکه مبلغان برای انجام فعالیت‌های تبلیغی در راهیان نور اعلام آمادگی و ثبت‌نام کرده‌اند که پس از فراخوان عمومی برای پذیرش طلاب در راستای تبلیغ در مناطق عملیاتی، دوره‌هایی آموزشی را از اواخر بهمن ۹۶ تا پایان سال ۹۷ برگزار کردیم.

حجت الاسلام عبدالله عبدی‌نژاد، دبیر ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه کشور، در گفت‌وگو با خبرنگاری حوزه در خوزستان، با ارائه گزارشی از روند فعالیت‌های اجرایی راهیان نور ۹۸-۹۷، گفت: نخستین برنامه اصلی آن اعزام طلاب و روحانیون به همراه خانواده‌هایشان در مناطق عملیاتی است که در این زمینه باید گفت، در اسفندماه ۹۷، بیش از یک هزار نفر از طلاب مدارس علمیه چند استان کشور را به مناطق عملیاتی جنوب اعزام کردیم که اکثر آن‌ها علاوه بر طلاب جوان مدارس علمیه، از علما، فضلا و اساتید حوزه‌های علمیه بودند.

این مقام مسئول افزود: در ایام نوروز ۹۸، نیز طلاب را به صورت خانوادگی به مناطق عملیاتی اعزام کردیم که برای راحتی و آسایش زائران محترم در چهار شهرشوش، خرمشهر، اندیشک و اهواز، مکان‌هایی را برای استراحت آن‌هایی که با خودروهای شخصی سفر کرده بودند، تعبیه کردیم.

حجت الاسلام عبدی‌نژاد، با بیان این که در تابستان ۹۷ و ایام نوروز ۹۸، نزدیک به ۸ هزار طلبه به غرب و جنوب اعزام شدند که این آمار جدا از آمار مبلغان اعزامی به مناطق عملیاتی است، ادامه داد: در سال جاری این موافقت را از مدیریت حوزه‌های علمیه کشور گرفتیم که طلاب سطح یک، حداقل یک بار به مناطق جنوب یا غرب اعزام شوند؛ ضمن این که چنین برنامه مشابهی را برای اساتید حوزه‌های علمیه نیز در نظر گرفتیم.

● **ثبت‌نام بیش از ۱۶ هزار مبلغ در شبکه مبلغان**
دبیر ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه کشور، با بیان این که دومین برنامه جامع ستاد مرکزی راهیان نور حوزه‌های علمیه کشور، توسعه و گسترش فعالیت شبکه مبلغان است، خاطرنشان کرد: تاکنون بیش از ۱۶ هزار طلبه در شبکه مبلغان برای انجام فعالیت‌های تبلیغی در راهیان نور اعلام آمادگی و ثبت‌نام کرده‌اند که پس از فراخوان عمومی برای پذیرش طلاب در راستای تبلیغ در مناطق عملیاتی، دوره‌هایی آموزشی را از اواخر بهمن ۹۶ تا پایان سال گذشته برگزار کردیم تا مبلغان با آگاهی کامل در مناطق حضور یابند.

این مقام مسئول تصریح کرد: با توجه به اجرای هرچه بهتر فعالیت‌ها، بخشی از کار را تقسیم‌بندی کردیم و بدین صورت اعزام مبلغان عضو شبکه مبلغان به

دبیر ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه در گفت‌وگو با خبرنگاری حوزه

گزارش جامع از روند فعالیت‌های اجرایی ستاد راهیان نور حوزه در سال ۹۸-۹۷

والمسلمین مصلحی و سایر مسئولان عالی‌رتبه کشوری، لشگری و حوزوی در آن حضور داشتند.

وی گفت: برنامه‌ای برای برگزاری هرچه بهتر جشنواره اجرا کردیم که نتیجه آن تقسیم‌بندی محتوایی جشنواره به سه بخش بود که محور نخست، تبیین حضور روحانیت در دفاع مقدس بود و به خوبی از سوی مدیرحوزه‌های علمیه کشور و هم‌چنین حجت‌الاسلام والمسلمین مصلحی تبیین شد.

● **تجلیل از چهره‌های خدمت‌گزار و خادم‌الشهدا**
دبیر ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه کشور، افزود: محور دوم جشنواره رهاورد سرزمین نور، تجلیل از افرادی بود که در دوران دفاع مقدس و راهیان نور نقش ویژه‌ای داشته و دارند و در این زمینه از خانواده شهدای مدافع حرم روحانی شهید حجت‌الاسلام کیهانی و شهید شاخص سال حوزه‌های علمیه حجت‌الاسلام والمسلمین فضل‌الله محلاتی با حضور خانواده‌هایشان تجلیل به عمل آمد.

این مقام مسئول محور سوم را اجرای برنامه‌های فرهنگی و شرح خاطراتی از شهید حجت‌الاسلام محلاتی و دیگر شهدای روحانی در قالب تئاتر پرشمرد و گفت: با توجه به حضور رهبر فرزانه انقلاب در مناطق جنگی دفاع مقدس در سال‌های گذشته، حضور دیگر مراجع تقلید نیز معنویت راهیان نور را دو چندان می‌کند.

● **برپایی نمایشگاه‌های بصیرتی-اعتقادی**
وی هم‌چنین به بخش دیگری از اقدامات ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه در مناطق عملیاتی پرداخت و گفت: برپایی نمایشگاه‌های تخصصی و غرفه‌هایی هم‌چون «پاسخ به مسایل شرعی»، «غرفه کودکان»، «غرفه معرفی دستاوردهای حوزه‌های علمیه کشور» و هم‌چنین «غرفه تبیین گفت‌وگوها و رهبری» بخش دیگری از مجموعه برنامه‌های ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه در مناطق عملیاتی جنوب؛ به‌ویژه یادمان‌های دهلاویه، فکه، شلمچه و هویزه است.

حجت‌الاسلام عبدی‌نژاد، توسعه زیرساختی اسکان زائران حوزوی سرزمین‌های نور را دیگر اقدام ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه بیان کرد و افزود: در سال آینده برای طلاب و روحانیونی که به‌صورت شخصی و خانوادگی در سرزمین‌های نور حضور به هم می‌رسند، توسعه فضای اسکان آن‌ها در دستور کار ستاد راهیان نور حوزه‌های علمیه قرار گرفته است.

کاری کنید که نظامیان آمریکایی هرچه زودتر از عراق خارج شوند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی عصر شنبه ۱۷ فروردین در دیدار آقای عادل عبدالمهدی نخست‌وزیر عراق و هیأت همراه، با اشاره به آمیختگی اعتقادی، فرهنگی و تاریخی دو ملت ایران و عراق تأکید کردند: روابط جمهوری اسلامی ایران و عراق فراتر از روابط دو کشور همسایه است و دولت و ملت ایران، پیشرفت و سعادت عراق را به نفع خود می‌دانند، اما آمریکایی‌ها برخلاف اظهارات لفظی خود دموکراسی و مجموعه فعالان سیاسی کنونی عراق را به ضرر خود می‌دانند، و بر همین اساس دولت عراق باید کاری کند که نظامیان آمریکایی هرچه زودتر از عراق خارج شوند.

رهبر انقلاب اسلامی با قدردانی از مواضع هوشمندانه آقای عادل عبدالمهدی نسبت به مسایل عراق و منطقه، به ظرفیت‌های انسانی این کشور اشاره کردند و گفتند: از جمله ظرفیت‌های انسانی عراق، جوانان این کشور هستند که در قضیه مقابله با فتنه داعش، امتحان خوب و تحسین‌برانگیزی دادند و آن‌چه اتفاق افتاد حادثه‌ای تاریخی بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از دانشمندان و فرزانگان عراقی به‌عنوان یکی دیگر از ظرفیت‌های انسانی این کشور نام بردند و افزودند: آمریکایی‌ها در همان اوایل حضور در عراق، تعداد زیادی از دانشمندان این کشور را به قتل رساندند زیرا آن‌ها اهمیت این ثروت مهم را می‌دانستند.

ایشان با تأکید بر این که ظرفیت‌های انسانی و منابع غنی زیرزمینی عراق، این کشور را به تأثیرگذارترین کشور در جهان عرب تبدیل خواهد کرد، گفتند: آمریکایی‌ها و دنباله‌های آن‌ها در منطقه، با تبدیل شدن عراق با چارچوب دموکراسی فعلی و شخصیت‌ها و جریان کنونی در رأس کار، مخالفند و آن را به ضرر منافع خود می‌دانند.

ایشان با تأکید بر این که اگر دولت و مسئولان عراقی دنباله رو آمریکا باشند آن‌ها مشکلاتی نخواهند داشت، افزودند: دولت و مجلس عراق و مجموعه فعالان سیاسی کنونی در این کشور برای آمریکایی‌ها نامطلوب هستند و بر همین اساس آن‌ها برای خارج کردن این مجموعه از صحنه سیاست عراق طراحی می‌کنند.

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر این که اظهارات لفظی آمریکایی‌ها و سعودی‌ها درباره عراق با نیت درونی آن‌ها متفاوت است، خاطرنشان کردند: آن‌ها در مقطعی که داعش، موصل را اشغال کرد، برای آن‌ها پول و سلاح و تجهیزات ارسال می‌کردند و اکنون که عراق برداش غلبه پیدا کرده است، اظهار دوستی می‌کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به سخنان نخست‌وزیر عراق مبنی بر حضور بقایای داعش در عراق گفتند: باید کاملاً هوشیار بود زیرا آن‌ها اگر در دولت و ملت عراق، لحظه‌ای احساس ضعف کنند، بار دیگر جنایات خود را آغاز خواهند کرد.

رهبر انقلاب اسلامی حضور نظامیان آمریکایی در کشورهای منطقه را به ضرر کشورها و ملت‌های منطقه دانستند و خطاب به نخست‌وزیر عراق تأکید کردند: باید کاری کنید که آمریکایی‌ها هرچه زودتر نظامیان خود را از عراق خارج کنند زیرا آن‌ها در هر کشوری که برای مدت طولانی حضور نظامی داشته‌اند، روند بیرون راندن آن‌ها دچار مشکل شده است.

ایشان هدف آمریکا از حضور در عراق را فراتر از حضور نظامی صرف خواندند و گفتند: آن‌ها به دنبال حضور و منافع بلندمدت و تشکیل دولتی هم‌چون دولت‌های نظامی در اوائل اشغال عراق هستند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به موضوع تأثیر پیشرفت علمی بر آبادانی و عمران کشور نیز اشاره کردند و افزودند: به‌عنوان یک تجربه پیشرفت علمی در عراق را زمینه‌ساز مصونیت مستمر در عرصه‌های مختلف می‌دانیم.

ایشان هم‌چنین ارتباط بیش از پیش دولت عراق با مرجعیت را بسیار مفید و سودمند خواندند.

در این دیدار که آقای روحانی رئیس‌جمهور نیز حضور داشت، آقای عادل عبدالمهدی نخست‌وزیر عراق ضمن ابراز خرسندی فراوان از دیدار با رهبر انقلاب اسلامی گفت: نظام جمهوری اسلامی و ملت ایران همواره در شرایط سخت در کنار دولت و ملت عراق بوده است که آخرین مورد آن، غلبه عراق برداعش، با حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران بوده است.

آقای عادل عبدالمهدی در پایان تأکید کرد: روابط عراق با جمهوری اسلامی ایران روابط ویژه‌ای است و ما اعلام کرده‌ایم که هیچ‌گاه به تحریم‌های آمریکا برضد ایران نخواهیم پیوست.

اشتراک افق حوزه
۰۲۵ - ۳۲۹۰۰۵۳۶
۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰
نمبر: ۳۲۹۰۱۵۲۳

توجه ویژه به طلاب مستعد و فواید طرح هدایت علمی طلاب

به گزارش خیرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، ۸ فروردین دیدارهای نوروزی با آیات عظام صافی گلپایگانی، وحید خراسانی، شبیری زنجانی، نوری همدانی، مکرم شیرازی و سبحانی به‌صورت جداگانه دیدار و گفت‌وگو کرد. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه در این دیدارها گزارشی از وضعیت حوزه‌های علمیه در عرصه‌های مختلف، آموزشی، پژوهشی، تبلیغی، تهذیبی، تحولی و... ارائه داد.

آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانی در دیدار مدیرحوزه‌های علمیه کشور، ساختار مدرسه‌ای را برای دروس سطح عالی حوزه‌های علمیه، نامناسب و باعث «خاموش شدن استعدادهاى طلاب» دانستند. معظم‌له تصریح کردند: ممکن است، کسی بیان استادی را نپسندد. چرا باید سردرس او بنشیند؟! طلبه باید برای انتخاب استاد آزاد باشد؛ محدودیت، استعداد را از بین می‌برد. ایشان هم چنین، خواستار توجه ویژه مدیریت حوزه به طلاب مستعد شدند و افزودند: علمای سابق نسبت به طلاب مستعد اهتمام ویژه‌ای داشتند؛ اما الآن برخی از طلبه‌های مستعد به‌خاطر مشکلات مالی از درس و تحقیق باز می‌مانند. معظم‌له با اشاره به هجرت آیت‌الله مرتضی مطهری به تهران، گفتند: مرحوم آقای مطهری رحمه‌الله به‌خاطر مشکل مالی از قم به تهران رفت. ممکن است بگوییم، از او در تهران استفاده شد؛ اما با این استعدادی که ایشان داشت، اگر در قم می‌ماند، شاید موفقیت بالاتری داشت.

حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی در بیان سیره علمای گذشته، افزودند: میزای شیرازی خرج سالیانه مرحوم آخوند را می‌دادند و نسبت به طلاب با استعداد سرمایه‌گذاری خاصی داشته‌اند. معظم‌له توجه به تقوا و تربیت اخلاقی و وقت در مصرف وجوهات را در حوزه‌های علمیه ضروری دانستند و خاطر نشان کردند: شیخ انصاری و فاضل اردکانی در تشیع جنازه‌ای شرکت می‌کنند و چون خانه‌های نجف کوچک بود، در کوچه می‌نشینند. شیخ روی زمین می‌نشینند و فاضل به‌صورت نیم‌خیز، شیخ انصاری به فاضل اردکانی می‌گوید: شما پیرمرد هستید و این‌گونه نشستن برای شما خوب نیست. فاضل می‌گوید: لباس من از وجوهات تهیه شده است. من باید برای تمیز کردن آن، پول صابون و آب بدهم و نمی‌دانم که استفاده از وجوهات برای این کار صحیح است یا خیر؟ جدای از این‌که شستن مکرر لباس، سبب فرسوده شدن آن می‌شود. بین شیخ و فاضل اردکانی مباحثه درمی‌گیرد و بعد همه می‌بینند که شیخ هم نیم‌خیز می‌شود.

نظام هدایت علمی خلأها را تکمیل می‌کند
بر اساس همین گزارش، آیت‌الله اعرافی نیز در این دیدارها، به تشریح برخی از اقدامات مدیریت حوزه‌های علمیه پرداخت و گفت: در جهت ارتقای سطح کیفی حوزه‌های علمیه و اثر بخشی و پاسخ‌گویی بیشتر، برنامه ۵ ساله حوزه تدوین شد که اولین برنامه ۵ وی افزود: طلبه ما در فضای بدون راهنما، نباید رها باشد و استادان ما باید نقش جامع تربیتی و هدایتگری خود را ایفا کنند؛ استاد در نظام حوزه هم معلم است، هم مشاور و هم راهنمایی که به همه ابعاد شخصیتی شاگرد توجه دارد.

مدیرحوزه‌های علمیه بیان کرد: نظام هدایت علمی، خلأهایی را تکمیل می‌کند؛ به این صورت که امتحانات و مصاحبه‌ها را پایان می‌کند و تمرین، تحقیق و مقاله‌نویسی در فضای آن انجام می‌گیرد و مشاوره‌های تربیتی، اخلاقی و مهارت‌های کاربردی و تبلیغی نیز انجام می‌شود.

آیت‌الله اعرافی بیان داشت: مدیریت حوزه‌های علمیه، آماده شنیدن و عمل به رهنمودها و سخنان مراجع و بزرگان حوزه است.

سی و ششمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم برگزار می‌شود

رئیس ستاد سی و ششمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم گفت: سی و ششمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم با شعار «یک کتاب و یک امت» با شرکت نمایندگان بیش از ۸۰ کشور جهان از ۲۱ تا ۲۶ فروردین در مصالای امام خمینی رحمه‌الله تهران برگزار می‌شود. به گزارش شفقنا، حجت‌الاسلام سیدمصطفی حسینی، ۱۸ فروردین در نشست خبری سی و ششمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم جمهوری اسلامی از دریافت ۶۳۷ اثر از ۸۴ کشور مسلمان جهان خبر داد و گفت: داوری مرحله مقدماتی پنج‌گانه این دوره از مسابقات بهمن‌ماه ۹۷ انجام شده است که برترین‌ها به جمهوری اسلامی ایران فراخوانده شده‌اند.

وی با بیان این‌که حضور ۱۸۴ متسابق قرآنی در مرحله نیمه‌نهایی سی و ششمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم قطعی شده است، اظهار کرد: افتتاحیه رسمی این دوره از مسابقات ۲۱ فروردین با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از ساعت ۱۶ در مصالای امام خمینی رحمه‌الله تهران برگزار می‌شود. هم چنین ۲۵ فروردین اختتامیه این دوره از مسابقات از ساعت ۱۷ در مصالای امام خمینی رحمه‌الله تهران برگزار می‌شود.

حسینی با اشاره به این‌که مسابقات طلاب این دوره از مسابقات در شهر مقدس قم برگزار می‌شود، یادآور شد: مسابقات طلاب در قم به همراه دوازدهمین همایش بین‌المللی پژوهش‌های قرآنی برگزار می‌شود که در حدود ۵۲۰ مقاله به این همایش ارسال شده است. مسابقات بخش بانوان نیز در هتل هما برگزار می‌شود.

این ماه شریف، فرصتی بسیار مناسب و عزیز و شکوهمند برای دعا و طلب فرج آل‌محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و درخواست تعجیل در ظهور و تحقق وعده الهی به انبیای عظام و همه ملل و امم، مخصوصاً مستضعفان و مشتاقان روزگار آن عدل جهانی و حکومت توحیدی اسلامی است.

به گزارش خیرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی در یادداشتی به مناسبت حلول ماه شعبان المعظم، به بررسی جوانب گوناگون این ماه پرداختند که متن این یادداشت بدین شرح است:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
«قال ربکم ادعونی استجب لکم»
اللهم صل علی محمد وآل محمد ولاسئما علی ولیک المحیی سنکت القائم بأمرک الداعی الیک الدلیل علیک. اللهم عجل فرجه وسهل مخرجه وارزقنا لقائه واجعلنا من أنصارة وأوعانه.

شعبان، ماه نزول برکات، ماه اعیاد شریفه، ماه تجلی انوار الهیه را گرامی می‌داریم. این ماه شریف، فرصتی بسیار مناسب و عزیز و شکوهمند برای دعا و طلب فرج آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و درخواست تعجیل در ظهور و تحقق وعده الهی به انبیای عظام و همه ملل و امم، مخصوصاً مستضعفان و مشتاقان روزگار آن عدل جهانی و حکومت توحیدی اسلامی و تعظیم شاعران و احیای امر اهل بیت علیهم‌السلام و اعلام حیات ولایی و برنامه‌های وسیع داعیانی است. سزاوار است در سراسر این ماه، یاد و ذکر فضایل اهل بیت علیهم‌السلام و معالی مقامات و درجات عالیات ایشان از زبان‌ها نیفتد و مجالس و محافل و سخنرانی‌ها همه را به

حضرت آیت‌الله سبحانی در پاسخ به نامه‌ای درباره طرح عده‌ای تحت عنوان «نوندیشی دینی در تعالیم اسلام» گفتند: اگر وحی الهی تابع خواسته‌های مردم باشد باید سفره وحی برچیده شود و مردم را به حال خود واگذار کنند و البته علمای بزرگ هم باید در این مورد روشننگری کنند و اجازه ندهند که جوانان پاک تحت تأثیر این نوع تبلیغات مادی‌گری قرار گیرند.

به گزارش خیرگزاری حوزه، متن پاسخ این مرجع تقلید به نامه تعدادی از مؤمنان ساکن خارج کشور تحت عنوان «نوندیشی دینی در تعالیم اسلامی» به این شرح است: نامه‌ای از گروهی از مؤمنان ساکن خارج کشور به‌دست ما رسید، حاکی از آن‌که جمعی تحت عنوان «نوندیشی دینی در تعالیم اسلامی» طرح جدیدی در مورد اصول و فروع دین ریخته‌اند که به برخی از عناوین آن اشاره می‌شود:

۱. ارتداد به‌خاطر انتقال از سختگیری‌های دینی به دین دیگر که پیام‌آور محبت است، اشکال ندارد.
 ۲. باید در مورد نماز و روزه و حج مطابق مقتضای زمان دگرگونی ایجاد شود.
 ۳. ارث زن و دبه و شهادت او باید با مرد یکسان باشد.
 ۴. برای تکلیف، سن خاصی منظور نیست؛ میزان آمادگی شخصی هر مرد وزن است و...
- پیش از آن‌که پاسخ اجمالی به این طرح داده شود، از مثل معروفی بهره می‌گیریم و آن این‌که فهرومانی علاقه‌مند بود تا تمثال شبیری بر بدن او نقش بزند اما وقتی خالکوب سوزن را به بدن او فروبرد تا عضوی از شیر بر بدن او نقش گیرد، داد قهرمان بلند شد و گفت، من این عضو را نمی‌خواهم و کار به این منوال تا آخرین عضو شیر پیش رفت، آن خالکوب بسیار ناراحت شد و مولوی مضمون گفته او را در قالب شعر ریخته و می‌گوید:

شیرینی یال و دم اشکم که دید
یک چنین شبیری خداوند تآفید
آیینی که به‌خاطر سختگیری‌های آن مثل نماز و روزه می‌توان آن‌را ترک گفت و یا احکام نورانی او با اندیشه‌های این گروه دگرگون می‌گردد، دیگر آیین آسمانی نیست؛ لذا باید بگوییم این گروه خواهان آیین الهی نبوده و لفظ آن‌را بیدک می‌کشند. این‌ها مادی‌گرایانی هستند که فریفته شرایط حاکم بر زندگی می‌باشند و می‌خواهند محترمانه گردن در با بخواهند و مانند دیگر ماتریالیست‌ها زندگی کنند. بنابراین نباید به این نوع گروه‌ها توجه کرد یا بدان‌دیشی‌های آنان را مطلبی علمی نیازمند به پاسخ، تلقی نمود.

طلاب حافظ و قاری، جایگاه قرآن از منظر شیعه را به دنیا معرفی کنند

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: طلاب با حضور در مسابقات بین‌المللی قرآنی، شأن و جایگاه قرآن از منظر شیعه را به دنیا معرفی کنند. آیت‌الله حسینی بوشهری در گفت‌وگو با خیرگزاری حوزه، با اشاره به برگزاری مسابقات بین‌المللی قرآن طلاب و راهکار مانوس شدن طلاب با قرآن کریم، اظهار داشت: در خصوص مسئله آشنایی بیشتر طلاب با قرآن طبعاً راه‌های مختلفی وجود دارد و به نظر بنده، باید این مسئله را در سال‌های اولیه ورود طلاب به حوزه مورد بررسی و رسیدگی قرار داد.
وی با بیان این‌که در برخی از مراکز، این اجازه به آن‌ها

سوی عوالم قرب و کمال معنوی سوق دهند، و عزیز و شکوهمند برای دعا و طلب فرج بقیة‌الله مولانا المهدی علیه‌السلام در تمام این ماه، همگان؛ به‌طور فردی و همگانی، در خلوت و جلوت، اصرار و اهتمام ویژه داشته باشند. دعا برای آن حضرت و برای تعجیل در ظهور، دعا برای همه بشریت، برای همه طوائف و قبایل و اقویا و ضعفا، عالم و جاهل و فقیر و غنی است.
ظهور آن حضرت و تعجیل در امر فرج آن یگانه خلیفه الهی و خلف یکتای همه انبیای مرسلین و ائمه طاهرین، نجات همگان از جهالت و ضلالت و گمراهی از ظلم و جور است.
بخش مهمی از تعلیمات اسلام و هدایت‌های اولیای و شفیتگان عدالت، نیایش و مناجات با خداست تا آن‌جا که فرمودند:

«الدعاء مخ العبادة؛ مغز عبادت و پرستش، دعا است.»

آیات قرآن و احادیث و روایات همه با تأکیدات مؤکد توصیه به دعا و خواندن خدا به اسماء الحسنی نموده‌اند:
«و لله الأسماء الحسنی فادعوه بها»؛ دعا به هر کدام از اسماء الحسنی آثار خاص و پیام‌های بزرگ معرفت‌بخشی دارد.

دعا، قلب را روشن و نورانی می‌نماید، ظلمت‌ها را از بین می‌برد، بنده را بالا می‌برد و سبب عروج او می‌شود. این دعا اگر برای حوائج عامه و خیر و سعادت همگان باشد، اجرش بیشتر و فضیلتش زیادتراست و اگر برای ولی امر و حجت خدا دعا شود، درک اجر و فضیلتش برای ما قابل تصور نیست. دعا برای آن حضرت، دعا برای هر موجودی از جن و انس و ملائکه است. فرج آن حضرت، فرج همه انبیای و اولیای و شفیتگان عدالت، آگاهی، بیداری، امنیت و آسایش است. دعا در این فرصت، فواید بزرگ و آثار عظیمه آن به شمار در نمی‌آید و نمی‌توان از معانی و مطالب و هدایت‌هایی که بعض ادعیه مرویه برای آن حضرت مشتمل بر آن است سخن گفت.

خبر و برکت میلاد آن یگانه موعود انبیا و اولیا

دعا مکتب است، دعا درس و دانشگاه الهی و همگانی است، درس شناخت خدا و پیغمبر و امام است. سزاوار است برنامه‌های دعا برای حضرت صاحب الامر علیه‌السلام گسترده، فراگیر و همگانی مخصوصاً در این ماه شریف برگزار شود و همه از برکات ماه شعبان و عید نیمه شعبان مستفیض گردند، به ویژه در شب نیمه ماه مبارک، شب با عظمت و پر خیر و برکت میلاد آن یگانه موعود انبیا و اولیا

سختگیری است پس سراغ آیینی برویم که آیین محبت است. از آن‌جا که قوانین اسلام با شهوترانی لجام گسیخته و فرورفتگی در میگساری و قماربازی مخالف است، برای این‌که دست این گروه در این موارد باز باشد، می‌خواهند به آیینی بروند که این نوع لجام گسیختگی را تجویز می‌کنند. باید گفت، اگر وحی الهی تابع خواسته‌های مردم باشد باید سفره وحی چیده شود و مردم را به حال خود واگذار کنند.

آیین اسلام همان آیین مسیح به‌صورت کامل تراست و هر دو آیین پیرو وحی الهی بوده نه خواسته‌های مردم و لذا حضرت مسیح در همان دوران شیر خوارگی چنین گفت «وَأوصانی بالصلاة والزکاه ما دمت حیاً؛ و تا زمانی که زنده‌ام، مرا به نماز و زکات توصیه کرده است.» (مریم ۳۱)
امروز رسانه‌های مسیحی جوانان ما را به آیین محبت دعوت می‌کنند اما پشت سر این رسانه‌ها دولت‌های مستحکامی است که پیوسته با سلاح‌های مرکب از مسلمانان را می‌کشند و تخم نفاق در میان آنان می‌پاشند. جوانان ما نباید فریب چهره‌های بشاش و خندان گروه تبشیری مسیحی را بخورند. این نوع گشاده‌روی نوعی بازیگری است تا بر مسلمانان مسلط شوند و مواهب آنان را به غارت ببرند.

در بند دوم «خواهان دگرگونی در نیایش‌ها و اعمال حج» یادآور می‌شویم که این نوع درخواست با هیچ منطقی صحیح نیست، زیرا حد و حدود نیایش از جانب خدا تعیین شده است؛ چگونه می‌توان در آن‌ها دگرگونی ایجاد کرد.

در بند سوم که خواهان تساوی زن با مرد در همه احکام هستند، حاکی از آن است که از آفرینش زن ناآگاهند؛ قضاوت درباره قوانین اسلام در مورد زن در گرو این است که احکام اسلام با فطرت و آفرینش سنجیده شود. از آن‌جا که زن مسئولیت درون خانه را دارد و مرد مسئولیت بیرون خانه، لذا هزینه خانواده بر عهده مرد است، بر این اساس چگونه می‌توانند در همه جهات یکسان باشند. این گروه ناآگاه خیال می‌کنند که دبه جبران حیات انسان است در حالی که این اندیشه بسیار بی‌پایه است؛ مقام انسان چه مرد و چه زن بالاتر از آن است که با ریال و دلار سنجیده شود بلکه دبه جبران خسارت مالی است که به خانواده وارد می‌شود و مسلماً مرگ مرد مایه خسارت

آیت‌الله حسینی بوشهری خودشان برسند و هم در زمینه یادگیری قرآن گام‌های خوبی بردارند.

وی در خصوص اهمیت برگزاری مسابقات بین‌المللی قرآن نیز تصریح کرد: متأسفانه عده‌ای که ادعای مسلمان بودن هم می‌کنند، همواره حوزه را متهم می‌کنند که در حوزه‌های علمیه بهای لازم به قرآن داده نمی‌شود؛ خوشبختانه بعد از پیروزی انقلاب حرکتی که شروع شد، برای همگان مهم و ارزشمند بوده است.
آیت‌الله حسینی بوشهری بیان داشت: شرکت جوانان کشورمان در مسابقات بین‌المللی با تلاوت‌های زیبا و اشرفی که به مباحث قرآنی دارند،

خودشان برسند و هم در زمینه یادگیری قرآن گام‌های خوبی بردارند.

خودشان برسند و هم در زمینه یادگیری قرآن گام‌های خوبی بردارند.

خودشان برسند و هم در زمینه یادگیری قرآن گام‌های خوبی بردارند.

توصیه آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی به مناسبت حلول ماه شعبان المعظم

همگان در فرج یگانه خلیفه الهی دعا کنیم

که از شب‌های بسیار با فضیلت و هم‌طرز با شب‌های قدر بلکه یکی از لیالی قدر است. امید است در اثر دعاهای مؤمنین و اصرار آنها بر دعا برای تعجیل فرج، اسباب فرج آن حضرت فراهم گردد.
اللهم عجل فرج ولیک وحجتک وصل علیهِ وعلی آئانه الطاهرین واجعلنا من أنصارة وأوعانه.
خجسته بر همگان ماه فرخ شعبان

هشدار آیت‌الله‌العظمی سبحانی نسبت به بازیگری گروه‌های تبشیری مسیحی

اقتصادی بیشتر است تا مرگ زن. در بند چهارم می‌گویند برای تکلیف، سن خاصی منظور نیست بلکه میزان آمادگی شخصی است؛ باید توجه کرد که این مایه بی‌برنامگی و هرج و مرج می‌شود، بنابراین یکی در سن هیجده سالگی مدعی آمادگی می‌شود در حالی که دیگری مدعی عکس آن است.

در پایان از محضر علمای بزرگ درخواست می‌شود که در این مورد روشننگری کنند و اجازه ندهند که جوانان پاک تحت تأثیر این نوع تبلیغات مادی‌گری قرار گیرند و ما در گذشته در مورد این نوع شهوات، رساله‌هایی را نوشته‌ایم که برخی از آن‌ها به زبان‌های دیگر نیز ترجمه شده است.

باطل‌گرایان در هر عصری به صورت‌های مختلف ظهور کرده‌اند و پیوسته خواهان تحریف حقایق اسلامی بوده و مبارز و آگاه قد علم کرده و اندیشه‌های خام و بی‌پایه آنان را به زباله‌دان تاریخ ریخته‌اند.
امام صادق علیه‌السلام در این مورد می‌فرماید: «علماء شیعتنا مرا بطون فی الثغر الذی یلی ابلیس و عفراتیه یمنعونهم عن الخروج علی ضعفاء شیعتنا؛ عالمان شیعیان ما، مرزبانانی هستند که پیوسته مراقب تقاطعی هستند که ابلیس و یازان او از آن‌جا رخنه می‌کنند و آن‌ها از تسلط بر شیعیان ضعیف ما بازمی‌دارند.» (الاحتجاج/ج ۱/ص ۱۷)
و نیز پیامبر گرامی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌فرماید «یحمل هذا العلم من کل خلف عدول یفنون عنه تحریف الجاهلین و انتحال المیطلین و تأویل الغالین؛ دانش اسلامی را در هر عصری عالمان عادل حافظ بوده و اجازه رخنه نمی‌دهند، تحریف جاهلان و باطل باطل‌گرایان و تأویل تأویل‌گرایان به آن راه یابد.» (بحارالانوار/ج ۸۹/ص ۲۵۴)

شما نگران این گروه اغواگر نباشید و در هر فطری دانشمندان آگاه با بیان و قلم تهرات آنان را پاسخ گفته و اثری از آنان جز رسوبی نخواهد ماند.

در پایان یادآوری می‌شویم که بسیاری از این موضوعات که این گروه به تحریف آن پرداخته‌اند، پاسخ‌های متناسب از این‌جانب داده شده، لذا علاقه‌مندان می‌توانند آنان را تهیه کنند و در منطقه منتشر کنند. سرانجام این‌که این گروه یا جاهل و نادانند و یا مأمور می‌یابانگان والا یک انسان وارسته و آگاه از مبانی اسلامی این‌گونه سخن نمی‌گویند.

با تقدیم احترام / جعفر سبحانی

آرام آرام آن ذهنیت را از بین برد. وی افزود: طلاب هم اگر در عرصه‌های بین‌المللی در زمینه قرآن حضور جدی پیدا کنند، آثار و برکات آن علاوه بر نفس آشنایی طلاب با مفاهیم قرآن کریم، می‌تواند شأن و جایگاه قرآن را از منظر شیعه به دنیا معرفی کند.

حوزه‌های علمیه مثل همیشه در کنار مردم

در پی وقوع سیل در برخی استان‌ها و شهرستان‌های کشور و بروز مشکلات زیادی برای مردم مناطق سیل‌زده، طلاب و روحانیون از همان ساعات اولیه با حضور در این مناطق، به‌صورت جهادی به کمک مردم شتافتند و هم‌چنان در کنار آنان قرار دارند.

● بازدید آیت‌الله اعرافی از مناطق سیل‌زده گلستان و مازندران

به گزارش خبرگزاری حوزه از مازندران، آیت‌الله اعرافی مدیرحوزه‌های علمیه کشور، ۱۳ فروردین با سفر به استان مازندران، از مناطق سیل‌زده شهرستان سیمرغ و ساری بازدید کرد. در این بازدید که مدیرحوزه علمیه مازندران، مدیر مرکز خدمات استان و مدیرحوزه علمیه بابل نیز حضور داشتند، آیت‌الله اعرافی از نزدیک در جریان خسارت‌های ناشی از سیل اخیر قرار گرفت. مدیرحوزه‌های علمیه کشور در این بازدید میدانی ضمن ابراز همدردی با مردم سیل‌زده این شهرستان، از صبر و شکیبایی مردم این منطقه تقدیر کرد. آیت‌الله اعرافی در این بازدید ضمن گفت‌وگو صمیمانه با مردم سیل‌زده شهرستان سیمرغ و روستاهای بیخ خیل، تالاب پشت و رکن کلا، از نزدیک در جریان مشکلات و خواسته‌های مردم این شهرستان قرار گرفت. وی در جریان این بازدید، در منازل جان‌باختگان سیل اخیر حضور یافت و با آنان ابراز همدردی کرد. آیت‌الله اعرافی هم‌چنین در ادامه سفر به استان‌های شمالی کشور و بازدید از مناطق سیل‌زده، ۱۴ فروردین وارد استان گلستان شد. مدیرحوزه‌های علمیه کشور در بدو ورود مورد استقبال مسئولان استانی و حوزوی قرار گرفت و سپس در جلسه شورای هماهنگی نهادهای حوزوی گلستان شرکت کرد. آیت‌الله اعرافی در این جلسه، پس از استماع گزارش مسئولان نهادهای حوزوی، با تقدیر از تلاش‌های جهادی حوزه و روحانیت استان گلستان، دستورات لازم برای کمک‌رسانی بیشتر به مردم سیل‌زده را صادر کرد.

وی پس از این جلسه، عازم منطقه سیل‌زده آق‌قلا شد و مورد استقبال روحانیون شیعه و اهل سنت این شهرستان قرار گرفت و از نزدیک در جریان خسارت‌ها و زده به مردم قرار گرفت. آیت‌الله اعرافی پس از گزارش آخوند میرزا علی، امام جمعه اهل سنت آق‌قلا، به بررسی وضعیت سیل‌زدگان و روند امدادرسانی به آنان پرداخت.

هم‌چنین آیت‌الله اعرافی در جلسه شورای نهادهای حوزوی استان گلستان از تلاش جهادی‌های نهادهای حوزوی، طلاب و روحانیون در عرصه کمک‌رسانی به مردم سیل‌زده تقدیر کرد و گفت: حوزه و روحانیت تا آخر در کنار سیل‌زدگان خواهد ماند.

مدیرحوزه‌های علمیه کشور با تأکید بر ضرورت بسیج همه امکانات و ظرفیت‌ها برای کمک به سیل‌زدگان، تصریح کرد: بسیج نیروها، خدمات دینی و مذهبی، هماهنگی با مسئولین و امدادرسانی از جمله نکته‌ای است که باید در این مواقع به آن‌ها توجه داشت. برپایه این گزارش، در این جلسه مسئولان نهادهای حوزوی استان گلستان، گزارشی از فعالیت‌های نهاد تحت امر خود در امدادرسانی به مردم سیل‌زده را ارائه دادند.

گفتنی است، تشکیل ستاد حوزوی بحران حوادث غیرمترقبه در مناطق، تشکیل کمیته‌های مختلف، اعزام طلاب و روحانیون جهادی، توزیع بسته‌های غذایی و دیگر اقلام، پخت غذای گرم و... از جمله خدمات نهادهای حوزوی استان مردم مناطق سیل‌زده بوده است.

● استمرار حضور روحانیون در کنار مردم سیل‌زده تا حل مشکلات آنان

آیت‌الله اعرافی در ادامه برنامه‌های سفر به مناطق سیل‌زده استان گلستان، ۱۴ فروردین با حضور در دفتر امام جمعه گرگان، در جلسه‌ای با آیت‌الله نورمفیدی نماینده ولی فقیه در استان، پیرامون وضعیت سیل‌زدگان و روند امدادرسانی به آنان، گفت‌وگو و تبادل نظر کرد.

آیت‌الله نورمفیدی در این دیدار بر ضرورت استمرار حضور روحانیت در مناطق سیل‌زده تأکید کرد و گفت: وظیفه اصلی روحانیت و حوزه‌های علمیه در چنین مواقعی هدایت و نگه داشتن مردم و مسئولین در صحنه برای کمک‌رسانی به حادثه‌دیدگان است.

آیت‌الله اعرافی نیز در این جلسه با اشاره به بازدید میدانی از آق‌قلا و دیدار با آخوند میرزا علی و آخوند رهبر ائمه جمعه اهل سنت این شهرستان، از ادامه حضور جهادی طلاب و روحانیون در کنار مردم سیل‌زده تا حل مشکلات آنان خبر داد.

● نمایندگان مدیرحوزه‌های علمیه با هدف ابراز همدردی با سیل‌زدگان وارد استان گلستان شدند

به گزارش خبرگزاری حوزه از گرگان، حجج‌اسلام حسینی کوهساری مسئول مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه و فاضل، مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه کشور به نمایندگی از آیت‌الله اعرافی، ۷ فروردین پیش از سفر آیت‌الله اعرافی، وارد استان گلستان شدند و مورد استقبال مسئولان حوزوی استان قرار گرفتند.

مسئولان ارشد حوزوی در این سفر علاوه بر بازدید از مناطق سیل‌زده استان گلستان و ابلاغ سلام و ابراز همدردی آیت‌الله اعرافی، مدیرحوزه‌های علمیه کشور به سیل‌زدگان، به بررسی ظرفیت‌های حوزه‌های علمیه و کمک‌رسانی طلاب و روحانیون به مردم سیل‌زده پرداختند.

نمایندگان مدیرحوزه‌های علمیه کشور در این سفر با آیت‌الله نورمفیدی نماینده ولی فقیه در استان گلستان و مسئولان حوزه استان نیز دیدار و گفت‌وگو کردند.

نمایندگان آیت‌الله اعرافی هم‌چنین با حضور در مدرسه علمیه امام صادق علیه السلام بندرتکمن، در جلسه‌ای با محمد مخبر، رئیس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام علیه السلام، به بررسی نیازهای سیل‌زدگان و راه‌های سرعت بخشیدن به کمک‌رسانی مطلوب‌تر به مردم سیل‌زده پرداختند.

● دیدار هیئت عالی حوزه‌های علمیه کشور با مردم سیل‌زده آق‌قلا

حجج‌اسلام حسینی کوهساری و فاضل مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه کشور در ادامه برنامه‌های خود، با حضور در شهرستان آق‌قلا، علاوه بر دیدار و گفت‌وگو با مردم سیل‌زده، از فعالیت‌های روحانیون و مبلغان جهادی در این منطقه بازدید کردند.

حجج‌اسلام حسینی کوهساری و فاضل هم‌چنین در جلسه‌ای با مدیرمسئولان حوزه علمیه استان گلستان، به بررسی اقدامات حوزه استان و طلاب و روحانیون در جریان سیل اخیر پرداخته و با تقدیر از تلاش‌های جهادی حوزه و روحانیت استان، بر ضرورت استمرار خدمت‌رسانی به سیل‌زدگان تا زمان حل مشکلات آنان تأکید کردند.

● بازدید از مناطق سیل‌زده مازندران

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه و هیئت همراه، به نمایندگی از آیت‌الله اعرافی، در ادامه کمک‌رسانی جهادی حوزویان به سیل‌زدگان، با حضور در شهرستان سیمرغ استان مازندران، از مناطق سیل‌زده بازدید کرده و ضمن ابلاغ سلام و ابراز همدردی آیت‌الله اعرافی به سیل‌زدگان، از نزدیک در جریان امدادرسانی و فعالیت جهادی طلاب و روحانیون در مناطق سیل‌زده قرار گرفتند.

● بازدید نماینده آیت‌الله اعرافی از مناطق سیل‌زده ایلام

به گزارش خبرگزاری حوزه در ایلام، حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه کشور، ۱۸ فروردین به نمایندگی از آیت‌الله اعرافی، از مناطق سیل‌زده استان ایلام بازدید و با حجت‌الاسلام والمسلمین کریمی تبار نماینده ولی فقیه در استان دیدار کرد و در جریان میزان خسارت‌ها و روند کمک‌رسانی به سیل‌زدگان و ویژه تلاش‌های جهادی طلاب و روحانیون در این مناطق قرار گرفت. نماینده مدیرحوزه‌های علمیه کشور و هیئت همراه با حضور در شهرستان‌های دهلران، مهران و ایلام، با مردم سیل‌زده دیدار کرد و با آنان به گفت‌وگو پرداخت.

وی با ابلاغ سلام و ابراز همدردی آیت‌الله اعرافی با مردم سیل‌زده، از آمادگی اعزام طلاب جهادی

برای کمک‌رسانی به سیل‌زدگان خریدار.

● تشریح اقدامات ستاد حوزوی حوادث غیرمترقبه در مناطق سیل‌زده

رئیس ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه حوزه علمیه کشور، اقدامات این نهاد در مناطق سیل‌زده را تشریح کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن زمانی در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، با اشاره به اقدامات ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه کشور در مناطق سیل‌زده، اظهار داشت: این ستاد، سال گذشته در جهت ضرورت رسیدگی به زلزله‌زدگان کرمانشاه تأسیس شد و با لطف خدا همه حوزویان کشور در این کمک‌رسانی یاری کردند.

رئیس ستاد حوزوی حوادث غیرمترقبه ادامه داد: امسال نیز به محض اطلاع از سیل استان گلستان به‌ویژه منطقه آق‌قلا، اقدامات متعددی در همان روزهای اول انجام شد؛ از جمله این‌که با حضور پنج نهاد حوزوی، ستاد استان تشکیل جلسه داد که مدیرحوزه علمیه استان گلستان، مدیرحوزه خواران استان، مدیر مرکز خدمات حوزه علمیه گلستان و مدیران مرکز جامعه‌المصطفی العالمیه و سازمان تبلیغات اسلامی استان، در این جلسه حضور داشتند؛ این نشست پنج مصوبه داشت.

مسئول دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه کشور با بیان این‌که در جریان سیل اخیر حوزه‌های اهل سنت هم کمک کردند، افزود: روز دوم سیل تعدادی از مدیران محترم حوزه استانی ضمن حضور در مناطق سیل‌زده، از نزدیک به بررسی وضعیت و اقدامات لازم از سوی حوزه علمیه پرداختند.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی خاطرنشان کرد: گام دیگر از سوی ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه این بود که تعدادی از طلاب و روحانیون به مناطق سیل‌زده اعزام شدند تا ضمن نجات افراد گرفتار، اقداماتی نظیر رساندن کالای مورد نیاز به مردم، ارتباط عاطفی و ارائه خدمات مشاوره‌ای به کسانی که آسیب روحی دیده‌اند را انجام دهند.

وی گفت: گام دیگر این بود که بیانیه‌ای از سوی آیت‌الله اعرافی، مدیرحوزه‌های علمیه خطاب به نمایندگان ولی فقیه در گلستان، مازندران و گیلان ارسال شد و آمادگی حوزویان را برای همکاری و کمک‌رسانی اعلام کند.

مسئول دفتر اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه افزود: اقدام بعدی ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه این بود که نامه‌ای از طرف دفتر اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه به همه مدیران استانی حوزه‌های کشور ارسال شد تا در حد توان ضمن ارتباط با مدیرحوزه علمیه گلستان، اقدامات و کمک‌های لازم طبق تشخیص مدیران استان انجام شود.

وی اظهار کرد: اقدام دیگر ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه حوزه علمیه کشور این بود که پیشنهاد دادیم، مدیرحوزه علمیه گلستان عضو ستاد بحران استانداری گلستان شود تا از ظرفیت حوزه علمیه و روحانیت برای امدادرسانی به مردم عزیز استفاده شود که با تماس تلفنی با رئیس ستاد بحران کشور، ایشان موافقت کردند و امیدواریم، حوزه‌های علمیه نیز بتوانند تکلیف خود را در این عرصه به‌درستی انجام دهند.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی افزود: درخواست کردیم که لیست کالاهای مورد نیاز توسط مدیریت حوزه علمیه گلستان به مدیران استانی حوزه‌های علمیه کشور اعلام شود تا کالاهای مورد نیاز را سریع‌تر به مردم برسانیم.

● آماده‌باش ۱۰۰۰ روحانی جهادی برای امدادرسانی به مردم سیل‌زده

دبیر تشکل فراگیر گروه‌های تبلیغی سراسر کشور هم در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، اقدامات این تشکل فراگیر گروه‌های تبلیغی سراسر کشور در مناطق سیل‌زده را تشریح کرد و از آماده‌باش کامل ۱۰۰۰ مبلغ جهادی برای کمک‌رسانی به مردم سیل‌زده، خبر داد و اظهار داشت: این تشکل، یک مجموعه‌ای است که ۴۰۰ گروه تبلیغ، به ظرفیت ۱۰ هزار مبلغ دارد و همگی آنان حوزوی هستند و در قالب گروه تبلیغی در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کنند؛ از حضور در سواحل و کار تبلیغی تا کار تربیتی در مدارس و... خدمات‌رسانی می‌کنند.

حجت‌الاسلام مرتضی شعبان‌زاده با اشاره به اقدامات ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه کشور در مناطق سیل‌زده، تصریح کرد: اولین اقدام، تشکیل این ستاد و گام دوم تمرکز در اطلاع‌رسانی به منظور شناسایی گروه‌هایی که امکان حضور در این دو منطقه را داشتند، بود و نتیجه شناسایی این شد که حداقل ۴۰ گروه به ظرفیت هزار مبلغ، اعلام آمادگی کردند و اولین اقدام ما در رابطه با گلستان این بود که ۱۵۰ مبلغ جهادی از خراسان شمالی و سایر استان‌های کشور به استان گلستان اعزام شدند و مبلغان به‌تدریج و به‌حسب نیازهای اعلامی اعزام می‌شوند.

وی با بیان این‌که بازدیدهای اولیه و مقدمات هماهنگی برای اعزام مبلغ انجام شده است، افزود: ۲۰ مبلغ به شهرستان سیمرغ مازندران اعزام شدند و استان گلستان نیز اعلام کرده تا آب تخلیه نشود، شرایط تبلیغی فراهم نیست و ما منتظر اعلام استان گلستان هستیم.

حجت‌الاسلام شعبان‌زاده با بیان این‌که قبل از ورود بسیاری از دستگاه‌های کشوری و لشکری با تمام ظرفیت‌ها خود، گروه‌های تبلیغی ما در گلستان و شمال کشور اقدامات خود را انجام دادند و قبل از ملی شدن این فاجعه و معضل، سازمان‌دهی و اعزام صورت گرفت، خاطرنشان کرد: ما هیچ تفاوتی بین برادران اهل سنت و شیعه در ارائه خدمات عمومی قابل نیستیم و فرزندان حوزه علمیه برای کاهش آلام برادران اهل سنت نیز پیشگام و همراه شدند.

● اقدام جهادی طلاب خراسان شمالی و مازندران در کمک به سیل‌زدگان

هم‌چنین در اقدامی جهادی، طلاب و روحانیان خراسان شمالی نیز به کمک سیل‌زدگان شهرستان راز و جرگلان این استان شتافتند. طلاب و روحانیون مازندران هم به‌صورت جهادی در مناطق سیل‌زده حضور یافته و به یاری سیل‌زدگان پرداختند.

● امدادرسانی طلاب و روحانیون لرستانی در مناطق سیل‌زده استان

حجت‌الاسلام سعید بیرانوند در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در خرم‌آباد با اشاره به این‌که هم‌اکنون طلاب و روحانیون استان لرستان با حضور در مناطق سیل‌زده رابریگر هم‌وطنان سیل‌زده هستند، گفت: علاوه بر فعالیت خودجوش مبلغان و طلاب در این امر انسان‌دوستانه، طلاب و مبلغان عضو جمعیت هلال احمر نیز از همان روزهای آغازین وقوع سیل، مشغول خدمت‌رسانی و امداد هستند.

● بازدید نماینده ولی فقیه در لرستان از منطقه سیل‌زده معمولان

حجت‌الاسلام والمسلمین میرعمادی نماینده ولی فقیه در استان لرستان و امام جمعه خرم‌آباد از منطقه سیل‌زده معمولان بازدید و بر روند خدمت‌رسانی سریع و مطلوب‌تر به سیل‌زدگان تأکید کرد.

● تشکیل کارگروه فرهنگی تبلیغی در مناطق سیل‌زده لرستان

معاون فرهنگی، آموزشی و پژوهشی اداره کل تبلیغات اسلامی استان لرستان در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در خرم‌آباد، از تشکیل کارگروه فرهنگی تبلیغی آماده‌باش و کمک به سیل‌زدگان در این استان خبر داد و با اشاره به این‌که هم‌اکنون مبلغان و طلاب در منطقه سیل‌زده معمولان و بلدختر مشغول امدادرسانی به مردم آسیب دیده هستند، گفت: مبلغان طرح هجرت و روحانیون مستقر، در روستاها و مساجد مشغول خدمت‌رسانی به سیل‌زدگان شهرهای معمولان و بلدختر هستند.

حجت‌الاسلام احمدرضا غلامی با اشاره به این‌که در روستاها خانه‌های عالم نیز محل اسکان و استقرار آسیب‌دیدگان سیل اخیر هستند، افزود: مساجد، مصلی‌ها، حسینیه‌ها و تکایا آماده استقرار مردم آسیب‌دیده از سیل هستند.

وی از تشکیل کارگروه فرهنگی تبلیغی برای اسکان و خدمت‌رسانی مطلوب به مردم سیل‌زده و در معرض خطر خبر داد و گفت: به‌همت ائمه جمعه، مبلغان هجرت و روحانیون مستقر و هم‌چنین دیگر طلاب، تادبیر لازم برای اسکان فوری و خدمت‌رسانی مطلوب و سریع اندیشیده شده است.

● حضور رئیس مرکز خدمات حوزه‌های علمیه در کمپیشان

مدیرحوزه علمیه استان گلستان در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه از سفر حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی رئیس مرکز خدمات حوزه‌های علمیه کشور به منطقه سیل‌زده کمپیشان خبر داد و گفت: به‌دلیل مسدود بودن مسیر عبوری و مرور، رئیس مرکز خدمات با استفاده از قایق در کمپیشان حضور یافت.

حجت‌الاسلام والمسلمین مصطفی ملکی با اشاره به خدمت‌رسانی حوزه و روحانیت به سیل‌زدگان، اظهار کرد: از همان ساعات اولیه وقوع سیل در استان، همه ظرفیت‌ها و امکانات نهادهای حوزوی استان به‌کار گرفته شد و طلاب و روحانیون نیز به‌صورت جهادی به کمک سیل‌زدگان شتافتند و این خدمت‌رسانی هم‌چنان ادامه دارد.

● گروه‌های تبلیغی جهادی با همه توان در مناطق سیل‌زده حاضرند

مسئول شورای هماهنگی گروه‌های تبلیغی مازندران، در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه از مازندران، به مهم‌ترین اقدامات گروه‌های تبلیغی این استان در مناطق سیل‌زده گلستان و مازندران اشاره کرد و گفت: گروه‌های تبلیغی و جهادی این استان از نخستین ساعات وقوع سیل به مناطق مختلف استان اعزام شدند.

حجت‌الاسلام پورعلی با بیان این‌که گروه‌های تبلیغی و جهادی طلاب با همه توان و در کمال خلوص نیت در مناطق سیل‌زده حضور پیدا کردند، افزود: حضور طلاب جهادگر در کنار سایر اقشار مردم در تسریع روند امدادرسانی بسیار اثرگذار بوده است.

● پرس و جو

۱.**انعتاف‌پذیری برخی احکام**: بسیاری از احکام اسلامی ماهیتی منعطف دارند که با زمان و مکان‌های مختلف قابل تطبیق هستند. به‌عنوان مثال ذکر عناوین شش‌گانه برای دبه، یک روش کاربردی برای احتساب میزان دبه در تمام مکان‌ها و زمان‌هاست. اگر چه برخی از این موارد، مانند حوله یعنی منقضی شده‌است، لکن ۵ مورد دیگر که طلا، نقره، گوسفند، شتر و گاو باشد، جزء اموالی است که دارای اعتبار است و می‌توان میزان دبه را بر اساس ارزش آن‌ها قیمت‌گذاری کرد. یا در مورد کفاره که به آزاد کردن برده، اطعام مسکین و روزه اشاره شده، با منغفی بودن موضوع برده، خللی به لزوم عمل کردن به موارد دیگر وارد نمی‌شود.

۲.**قواعد کلی**: در اسلام قواعد کلی و عامی وجود دارد که به مجتهد، این توانایی را می‌دهد تا هرگاه مسئله جدیدی به دلیل تحولات زندگی بشر پدید آمد، بتواند حکم آن مسئله جدید را از آن قواعد کلی و عام استخراج و استنباط کند. به‌عنوان مثال، برخلاف بسیاری از علما مسیحی و یهودی که همواره با پدیده‌های نوظهور مقابله می‌کرده‌اند، در نظام فقه‌ای اسلام، فقیه با استناد به اصولی که ائمه ^{علیهم‌السلام} یا قرآن ارائه داده است، به جواز شبیه‌سازی حکم می‌کند؛ در حالی که همه ما مطمئنیم که مسئله شبیه‌سازی مربوط به قرن بیستم است و در زمان ائمه معصومین ^{علیهم‌السلام} چنین پدیده‌ای وجود نداشته‌است، ولی مطمئن هستیم که حکم اسلامی در مورد آن، جواز است. (فقه‌ا مستند به قاعده اصالة الاباحه، حکم به جواز شبیه‌سازی صادر کرده‌اند.)

۳.**موضوعات عرفی**: موضوع برخی از احکام ثابت، عرفی است؛ یعنی «عرف» (عرف عقلا یا عرف عقلای متخصص) مصداق آن موضوع را تعیین می‌کند. در نتیجه با عوض شدن برداشت عرفی از یک چیز، حکم آن هم عوض می‌شود.

به‌عنوان مثال، قمار یا بازی با آلات قمار دارای حکم ثابت حرمت است که اصل «حرام محمد حرام ابداً الی یوم‌القیامة» تا روز قیامت برحرمت آن تأکید می‌کند، اما این‌که چه ابزاری، ابزار و آلت قمار محسوب می‌شود، یک امر عرفی است. این‌که آیا بازی با شطرنج در زمان حاضر یا در کشور ما، بازی با آلت قمار محسوب می‌شود یا خیر؟ این را عرف زمان و مکان مشخص می‌کند. بنابراین چون در زمان ائمه معصومین ^{علیهم‌السلام} شطرنج یک نوع آلت قمار محسوب می‌شده، بازی با آن حرام اعلام شده است، ولی در زمان حاضر چون صرفاً به‌عنوان یک ورزش فکری تلقی می‌شود، بازی با آن حلال است.

۴.**تزامن**: تزامن احکام، نکته دیگری است که زمینه تغییر حکم و پویایی دین اسلام را مهیا می‌کند. احکام ثابت اسلام، همواره با دنیای مادی تزامن دارد؛ به‌عنوان مثال حکم سنگ‌سار زناکاری که دارای همسر است با حصول شرایط کامل آن، یکی از احکام ثابت اسلام و دارای مصالح گسترده و وسیع فراوانی است که تبیین تمام حکمت‌های آن در مجال این پرسش و پاسخ نیست، لیکن در مقابل، حفظ شأن و عزت اسلام و نظام اسلامی، امری واجب است که اهمیت آن کمتر از اجرای حکم سنگ‌سار نیست. اگر زمانی، فقیه با استفاده از اصول و مبانی که در دست دارد و با توجه به مصالح و مقاصدی که خداوند متعال در تشریع شریعت لحاظ می‌کند، به این نتیجه برسد که اجرای حکم مهم سنگ‌سار با مصالح اهم و عالی اسلام و نظام اسلامی در تعارض است، می‌تواند به‌طور موقت، به عدم اجرای حکم سنگ‌سار تعدد.

۵.**احکام الزامی و غیرالزامی**: احکام تکلیفی اسلام به دو بخش احکام الزامی (وجوب و حرمت) و احکام غیرالزامی (استحباب، کراهت و اباحه) تقسیم می‌شود. ولی فقیه اختیار دارد که در حیطه احکام غیرالزامی، بنابر مصالحی که تشخیص می‌دهد، حکم الزامی صادر کند.

به‌عنوان مثال، قرارداد بیمه از نظر شرعی یک حکم غیرالزامی است، لکن حاکم نظام سیاسی (ولی فقیه) می‌تواند، به‌خاطر حفظ مصالح اجتماعی، مقرر کند که بیمه شخص ثالث برای وسایل نقلیه لازم و ضروری است.

۶.**امکان لحاظ اراده مردم در قراردادها**: در بسیاری از موارد و احکام، مانند

احکام مربوط به معاملات، اگر چه اسلام قواعدی را بیان نموده است، لکن امکان توافق بر خلاف این قراردادها را نیز برای طرفین معامله قرار داده است. به‌عنوان مثال، اگرچه بنابر مصالحی حق طلاق، انتخاب مسکن و به‌دست مرد است، اما امکان اخذ وکالت در طلاق یا شرط سکونت در محلی خاص در ضمن عقد نکاح برای زن هم وجود دارد. این‌گونه امور یا این‌که دبه زن در اسلام، به‌خاطر حکمت‌های متعدد، نصف مرد است، لکن می‌توان در مورد بیمه شخص ثالث که یک قرارداد دو طرفه بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار است، برابری خسارت زن و مرد را لحاظ نمود.

۷.**عناوین ثانویه در کنار عناوین اولیه**: یکی از ابزارهای دیگری که امکان تطابق با زمان و مکان را در احکام اسلامی مهیا می‌کند، وجود عناوین ثانویه در کنار عناوین اولیه است.

به‌عنوان مثال، به‌خاطر حکمت‌های متعدد حق طلاق به‌دست مرد است، لکن اگر موقعیتی پیش بیاید که زن تحت ظلم و اضطراب و سختی بیش از حد، قرار گیرد، حاکم شرع می‌تواند بدون رضایت مرد، اقدام به اجرای طلاق زن نماید.

● نکته آخر

در تغییر احکام اسلامی نکات دیگری نیز وجود دارد که منشا آن به اختلاف برخی فقها در برداشت و استنباط از ادله احکام شرعی برمی‌گردد. این امر ممکن است سبب بروز اختلاف فتوا در موضوع خاصی شود که امری طبیعی و مقتضای مباحث علمی است.

.....

● پی‌نوشت‌ها

۱. مطهری، مرتضی اسلام و مقتضیات زمان/ج۱/ص ۱۳ یا ۱۱

۲. مطهری، مرتضی، نظام حقوق زن در اسلام، ص ۱۰

۳. سامیه منیس، المرأة فی الإسلام/ص ۱۳، ۲۶

۴. همان/ص ۲۲، ۲۱

۵. المرأة فی الإسلام/ص ۱۷۶

۶. فلسفه حقوق/ص ۲۴۵

۷. شوری ۴۹/

۸. نساء/۷

۹. تین/۴

۱۰. مؤمنون/۴

۱۱. نساء/۳۲

۱۲. بقره/۲۲۳

۱۳. الکافی/ج۱/ص ۶۰، باب الدالی الی‌الکتاب و السنة

۱۴. وسائل‌الشیعه/ج ۲۷/ص ۶۲/۶

۱۵. الکافی/ج۱/ص ۵۸

منبع: مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات

● اول: اسلام و مقتضیات زمان و مکان

مقتضیات زمان و مکان و به عبارت بهتر تقاضای زمان و مکان، در حقیقت شرایطی است که در عرصه زمان یا مکان، ایجاد و به‌دست انسان ساخته و پرداخته می‌گردد. اسلام هم در مورد ارزش‌گذاری و نوع نگرش بر تغییرات و اقتضائاتی که در گستره زمان و مکان حاصل می‌شود و هم در مورد احکام مرتبط با این تغییرات، نظر دارد.^(۱)

شهید مطهری در این مورد می‌فرماید: «اسلام یک سیستم قانون‌گذاری خیلی پیشرفته و عجیب دارد که به همان دلیل می‌تواند با پیشرفت‌های زمان، هماهنگ و بلکه هادی و راهنما باشد؛ در عین این‌که با انحرافات زمان مبارزه می‌کند... . اسلام دینی است که جدا از قانون خلقت نیست؛ یعنی واضع این قانون، خالق این خلقت است و آن را مطابق و هماهنگ با خلقت وضع کرده است؛ یعنی همان‌گونه که در خلقت، پیوسته تحول و تطور صورت می‌گیرد، در این سیستم قانون‌گذاری هم قابلیت تحول‌نگری و پویایی وجود دارد.»^(۲)

باید به این نکته توجه داشت که همه تحولات و اقتضانات زمان و مکان، از نظر اسلام پسندیده و مورد تأیید نیست تا اسلام بخواهد با آن منطبق باشد. فتاوی فقهی و اسلامی در صورتی با مقتضیات زمان و مکان منطبق می‌شود و حکم همسو با آن را ارائه می‌دهد که این مقتضیات با اصول و ارزش‌های پذیرفته شده اسلامی (که از منشا وحی و علم الهی و منطبق بر فطرت بشری است) منافات و تعارضی نداشته باشد.

بسیاری از اقتضانات زمان و مکان، بر اساس طبیعت ظالمانه و استثمارگر انسان‌ها به‌وجود می‌آید. بی‌شک، احکام اسلامی نه‌تنها بر این اقتضانات منطبق نمی‌گردد که به مبارزه با آن بر می‌خیزد.

در مقابل، برخی اقتضانات زمان و مکان به‌واسطه پیشرفت و تعالی انسان‌ها در ابعاد مختلف فرهنگی، اجتماعی، صنعتی و علوم مختلف است. اسلام به‌طور شایسته، دستاوردهای مثبت این عرصه‌ها را شناسایی کرده و حکم مقتضی در مورد آن را صادر می‌نماید.

برای درک بهتر نحوه برخورد اسلام با مقتضیات زمان و مکان، توجه شما را به دو مثال در مورد اقتضاه زمان و مکان نسبت به زن جلب می‌کنم:

اقتضای زمان و مکان در رابطه با حقوق زن

بی‌شک تقاضای زمان و مکان در ابتدای ظهور اسلام و قبل و بعداز آن در کشورهای اروپایی در ارتباط با زن و حقوق زن، چیزی برخلاف نگرش و دستورات اسلامی بوده است.

زنان در یونان باستان، از همه حقوق محروم و فاقد هر گونه جایگاه و شأن و منزلتی بودند، بلکه مانند شیء مملوک معامله می‌شدند و از حقوق اقتصادی به‌راری نداشتند؛ چون اصلاً از اطلاق عنوان انسان بر آنان دریغ می‌شد.^(۳) در ایران عصر هخامنشیان و اشکانیان نیز وضعیت بهتر از این نبود. رقت باتر از همه، وضعیت زنان در عربستان و دوره جاهلیت قبل از اسلام بوده است که در آن مردان دارای اختیارات نامحدود بوده، ولی زنان، ملک پدران و شوهران تلقی شده، قابل معامله بوده‌اند. یکی از بدترین سنت‌های رایج در جاهلیت، عمل غیرانسانی زنده به گور کردن دختران بوده است.^(۴)

این وضعیت اسف‌بار، در اروپا حتی در قرون وسطی و تا اواخر قرن ۱۶ نیز باقی مانده بود. در بین عوام، بلکه در مجامع علمی، در انسانیت زن تردید می‌شد. چنان‌که در سال ۵۸۶ میلادی، کنفرانسی در فرانسه برای بررسی این موضوع منعقد شد که آیا زن انسان است یا نه که بعد از بحث و بررسی‌های زیاد، در نهایت به این نتیجه رسیدند که زن انسان است، اما انسان طفیلی که فقط برای خدمت به مردان خلق شده است.^(۵) به عقیده قوم یهود، طبیعت آن‌جا که از آفریدن مرد، ناتوان است، زن را می‌آفریند. زنان و بندگان از روی طبیعت، محکوم به اسارت هستند و به‌هیچ‌وجه سزاوار شرکت در کارهای عمومی نیستند. «یهود» در آخرین بند از فرمان‌های ده‌گانه‌اش که بنا به گفته مشهور، به حضرت موسی ^{علیه‌السلام} فرستاد، زنان را در ردیف چارپایان و اموال غیرمنقول ذکر کرد. یهودیان، زن را مایه مصیبت و بدبختی می‌دانستند و به هنگام تولد دختر، شمع روشن نمی‌کردند. مادری که دختر می‌زایید، بایستی دوباره غسل کند، اما پسر که به عهد خود با «یهود» می‌باید، همیشه این جمله را در نماز خود تکرار می‌کرد:

«خدایا! تو را سپاس‌گزارم که مرا کافر و زن نیافریدی». به گفته «ویل دورانت»؛ در اروپا زنان تا حدود سال ۱۹۰۰ کمتر دارای حق بودند که مرد ناگزیر باشد براساس قانون آن را مراعات کند.^(۶)

ذکر این مثال طولانی برای نشان دادن اقتضای گسترده زمان و مکان در مورد حقوق زن بود! آیا اسلام بایستی با این تقاضای زمان و مکان که به‌شدت به‌وسيله ادیان تحریف شده و نزد حکومت‌های خودکامه و مردم عصر و حتی خود زنان پذیرفته شده بود، منطبق می‌گردید و احکام خویش را بر اساس این اقتضاه ظالمانه زمان و مکان پایه‌ریزی می‌کرد؟

اسلام نه‌تنها با این اقتضاه زمان و مکان منطبق نشد، بلکه همواره در برابر این تفکر نسبت به زن ایستادگی کرد. از همان ابتدای ظهور اسلام، در نگرش اسلامی، زن به‌عنوان موهبت الهی^(۷) و از همان گوهر خلقت مرد^(۸) معرفی گردید که در طرح نظام احسن آفرینش^(۹) قرار گرفته است. خدای تبارک و تعالی به‌خاطر آفریدن او، به خود تبریک گفته است.^(۱۰) استقلال فردی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی او به‌وسيله احکام نورانی اسلام به رسمیت شناخته شد^(۱۱) و بر نقش محوری او در خانواده، تولید و تربیت و پرورش انسان تکیه و تأکید گردید.^(۱۲)

اقتضا زمان و مکان در عصر جدید و در ارتباط با زن و تضييع حقوق آن‌ها به شکل دیگری رقم خورده است. در غرب همزمان با پیشرفت علم و صنعت و تکنولوژی در عصر روشن‌گری، نظام سرمایه‌داری شکل گرفت. پیشبرد اهداف سرمایه‌داری در قالب رشد و گسترش کارخانه‌ها، شرکت‌ها و کارگاه‌های صنعتی و کشاورزی مقتضی نیروی کار گسترده، ارزان قیمت، پرکار، پربازده و در عین حال کم‌دعا و کم‌توقع بود تا در جهت اهداف سرمایه‌داری، یعنی تفوق قدرت، ثروت و شهوت‌گام بردارد.

بهترین راه برای این هدف، جلب زنان به‌عنوان نیمی از پیکره جامعه بشری به نظام کار و اقتصاد و صنعت بود؛ روشی که صاحبان سرمایه و سردمداران سرمایه‌داری با انبوه تقاضا و نیروی کار روبه‌رو می‌شدند و این امر خود به خود زمینه‌ساز خدمات ارزان‌تر کارگران می‌شد. علاوه بر این، جذب نیروی زن می‌توانست ابزار مهیج، تأثیرگذار و غیرقابل جایگزینی برای تبلیغ و گسترش بازار فروش و مصرف‌گرایی، با توسل به فرهنگ ابتدال و برهنگی باشد.

این راهکار با نقش محوری زن در خانواده، به‌عنوان مادر و همسر، در تعارض بود، لذا بایستی در درجه اول، ارزش‌هایی که با عنوان نهاد خانواده در اذهان مردم شکل گرفته بود، نابود گردد. پرورش ایده‌های فمینیستی

اساس ادیان الهی بر مسئله تعلیم و تعلّم بنا شده و قرآن و اهل بیت ^{علیهم‌السلام} نیز به این مسئله اهمیت فراوانی داده‌اند؛ تا جایی که اولین سوره‌ای که بر نبی گرامی اسلام ^{صلی‌الله‌ع‌یه‌وآله‌وسلم‌} نازل شده، امر به قرانت و مطالعه است؛ منتها باید بدانیم که آن علمی مورد سفارش قرآن و اولیای دین قرار گرفته که سعادت دنیا و آخرت انسان را تأمین می‌کند.

خداوند در میان موجودات برای انسان یک جایگاه ویژه‌ای لحاظ کرده است و برای این‌که انسان به آن جایگاه برسد، تعلیم و تعلم را برای او قرار داد. اساس این تعلیم و تعلّم نیز شناخت خود انسان است. انسان در مسیر علم، خود را بشناسد که چه حقیقتی است؟ با چه حقیقتی مرتبط است؟ برای چه حقیقتی آفریده شده است؟ اساساً حول این سه سؤال کسب علم کند که انسان از کجا آمده و در کجا هست و به کجا رهسپار می‌باشد؟ عمده معارف قرآن و سنت اهل‌بیت نیز بر اساس این شاخصه‌ها دور می‌زند.

● مراتب علم در گفتار امام صادق ^{علیه‌السلام}

امام صادق ^{علیه‌السلام} می‌فرماید: من علم مردم را در چهار چیز دیدم: اول این‌که «أَنْ تعرف ربّک»؛ این‌که خدای خود را بشناسی و این خداشناسی، اساس دین و تعلیم در حوزه‌های علمیه است. دوم؛ «أَنْ تعرف ما صنع بک»؛ این‌که بفهمی که خداوند نسبت به تو چه کرده و چه موجودی را به‌عنوان انسان آفریده است.

به عبارتی باید خودمان را بشناسیم، قدر و منزلت خود را بشناسیم. آیا همین مقدار کافی است؟ نه، بلکه حضرت می‌فرماید: «والثالث؛ أَنْ تعرف ما اراد منک»؛ این‌که بفهمیم که خدا از من و شما چه خواسته است. این هدف‌شناسی و مساوی با معادشناسی است.

● آسیب‌شناسی دینی

امام صادق ^{علیه‌السلام} در چهارمین فرزان از فرمایش خود ما را به آسیب‌شناسی دینداری سفارش می‌کند و می‌فرماید: «أَنْ تعرف ما يُخرجک من دینک»؛ یعنی بشناسید که چه چیزی تو را از دین خارج می‌کند که ما این را تحت عنوان آسیب‌شناسی دینی عنوان می‌کنیم. انسان اگر بخواهد دین خود را حفظ کند، باید آسیب‌های اعتقادی و مسایل اخلاقی و عملی را شناسایی کند. در این دوران آسیب‌ها خیلی زیاد شده و هرچه تیرگی و گناه در زندگانی دنیوی بیشتر شود، آسیب‌های آن برای رسیدن به کمال حقیقی هم زیادت می‌شود و شما باید در سیر اخلاقی‌تان این را توجه داشته باشید؛ چون شیطان گفته که من حتماً سر راه مستقیم تو در برابر آن‌ها کمین می‌کنم: «لأقصدنّ لهم صراطک المستقیم»؛ (اعراف/۱۶) صراط مستقیم ما صراط بندگی است.

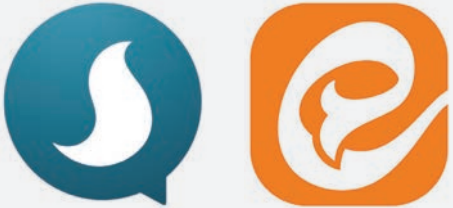
● رهنز بزرگ

نگویند به حوزه آمدمیم تا دیگران را اصلاح کنیم. این رهنز بزرگ از آسیب‌های جدی برای طلبه است. استاد اخلاق مرحوم آیت‌الله سعادت‌پرور ^{رحمته‌الله‌علیه} به طلبه‌ها گوشزد می‌کردند که مبدا وقتی از شما سؤال کردند که برای چه به حوزه علمیه آمدی؟ بگویند به این دلیل که دیگران را اصلاح کنیم!! معنای این حرف این است که خود من اصلاح شده هستم. نه، ما باید خود را اصلاح کنیم و تا آخر عمر این اصل است و مرحله بعدی نشر آن معارفی است که ما به آن رسیده‌ایم و دارا شده‌ایم. اگر گمان کنیم که ورودمان به حوزه تنها برای آموختن علم و یاد دادن است، این خود از آسیب‌های این مسیر است.

به هر حال ما به حوزه آمدمیم تا به‌طور دقیق خداشناسی و خودشناسی داشته باشیم و متدین شویم. ان‌شاء‌الله اول خود ما متدین شویم و بعد با چارچوب و ضابطه قرآن و سنت در جامعه تأثیرگذار باشیم. شهید چمران، شهید بهشتی و شهید مطهری را ببینید که چه کردند!! اول خودشان را درست ساختند و پس از آن، جامعه خود به خود آن‌ها را الگوی خود قرار داد.

امام خمینی همه را متنبه و برای همه حجت را تمام کرده است. خلف صالح ایشان، مقام معظم رهبری آیت‌الله خامنه‌ای هم این‌گونه هستند و رهنمودهای‌شان برای حوزویان و دیگر افشار جامعه آموزنده و مفید است.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بعثی

کانال هفته‌نامه افق حوزه

در پیام‌رسان‌های

سروش و ایتا

@ofogh_howzah

رواق شهیدان

حجت‌الاسلام محمدعلی روحانی‌فرد

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی روحانی‌فرد به سال ۱۳۲۵ش در روستای ایلوار از توابع شهر کردکوی استان گلستان دیده به جهان گشود. درس کلاسیک را تا ششم دبستان خواند و در مکتب‌خانه آیت‌الله شیخ حسن مهدوی قرآن و مسایل دینی آموخت. هنوز به بلوغ نرسیده بود که شوق تحصیل علوم دینی در او شکوفا شد و در پی آن وارد حوزه علمیه گرگان شد و از اساتید بزرگ آن‌جا استفاده کرد.

در سال ۱۳۴۸ برای ادامه تحصیل و امور سیاسی اجتماعی مجدداً به قم رفت و در مدرسه حجتیه حجره‌ای کوچک گرفت و درس می‌خواند؛ البته اگر ساواک و آژار و شکنجه‌هایش به او فرصت می‌داد.

● **مبارز انقلابی**

پیرو حرکت انقلابی امام خمینی‏ ^{علیه رژیم پهلوی، ایشان نیز عزم خود را برای تحقق اهداف الهی امام راحل و ویران کردن کاخ ستم پهلوی جزم کرده بود و از هیچ تلاش خامنه‌ای تجربه کرد.} در آب‌ان سال بعد در پی اعتراض به تعبید امام، دستگیری، شکنجه و زندانی کردن ایشان کم نگذاشت و او را همیشه تحت نظر داشت.

● **آمار اذیت‌ها**

دستگیری و زندانی شدن را از سال ۱۳۴۲ در گرگان و به جرم شعار دادن برای امام خمینی حین سخنرانی آیت‌الله خامنه‌ای تجربه کرد. در آب‌ان سال بعد در پی اعتراض به تعبید امام، در مشهد زندانی شد. سال ۴۴ به جرم پخش اعلامیه‌های امام خمینی‏ ^{در حرم امام رضا علیه، تحت تعقیب قرار گرفت که در گرگان دستگیر و در مشهد ۴ ماه به زندان افتاد.}

در سال ۴۶، به اتهام توطئه علیه نظام سلطنتی و اهانت به شخص شاه، ۹ ماه در زندان انفرادی و ممنوع‌الملاقات بود، پس از آن او را به تهران بردند و حدود سه‌ماه در زندان قصر به سر برد. یک دوره زندان ۴ ماهه هم در سال ۵۳ یعنی همان سالی که توقیف انجام سنت حسنه ازدواج را پیدا کرد، در کارنامه درخشان و طولانی مبارزات خود دارد.

● **مبارزه با ابزار قلم**

از او، از سال ۱۳۴۳ شروع به نگارش مقالات فرهنگی، اجتماعی و دینی که آن‌ها را تا حدود ۶۵ مقاله برشمرده‌اند، نمود و توانست آن‌ها را در مجلات و نشریات ندای حق، نور دانش، پیام اسلام، معارف جعفری، نسل جوان قم و نشریه مسجد اعظم قم چاپ و منتشر نماید. قدمی دیگر در راه تحول بزرگ، نسل جوان و آینده خطرناک و زینب بانوی آزادی‌خواه اسلام نمونه‌ای از مقالات ایشان است.

او هم‌چنین کتاب‌هایی را با عناوین؛ جنبش‌های آزادی‌بخش اسلامی جهان (در هفت جلد که ساواک آن‌ها را سوزاند)، ما و مستضعفین، آثار دانشمندان و نویسندگان اسلامی (۵ جلد) و تقوا در نهج‌البلاغه نوشته است.

● **طلوع انقلاب**

با طلوع خورشید انقلاب، آقای روحانی‌فرد در عرصه‌های مختلف فرهنگی و مدیریتی نقش آفرید. نمایندگی مجلس شورای اسلامی در دو دوره، فرمانداری شهر کردکوی به مدت حدود سه سال، معاونت اداره نهم وزارت امور خارجه، سرپرست بنیاد شهید کردکوی و بندرترکمن، بازپرس و سپس دادیار دادسرای انقلاب اسلامی گرگان، تنها بخشی از فعالیت‌های اجرایی آن مرد خودم بود.

همکاری با کمیته استقبال از امام خمینی‏ [،]، تأسیس حزب جمهوری در کردکوی و گرگان، همکاری با رادیو گرگان و ایراد سخنرانی به‌صورت زنده در آن، انتشار نشریه پیام مستضعفین به مدیر مسئولی خودش، تشکیل قرض‌الحسنه فرحزاد، از فعالیت‌های فرهنگی اجتماعی آن شهید است.

● **عروج ملکوتی**

عاقبت این روحانی انقلابی و دانشمند متفکر که سال ۱۳۶۴ش به اتفاق شهید محلاتی و بسیاری دیگر از همکاران و شخصیت‌های کشوری و قضایی عازم مناطق جنگی بود، هواپیمایی حامل ایشان مورد تهاجم دو فروند از جنگنده‌های متجاوز بعثی‌ها قرار می‌گیرد، و با مرگی گوارا و باعزت به سوی حق متعال پر می‌کشد. پیکر این شهید بزرگوار در زادگاهش به خاک سپرده شد.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

هر دانشی روز نخست از چند مسئله که از شمار انگشتان بالاتر نمی‌رفت تشکیل شده، سپس به مرور زمان به‌وسیله پژوهشگران رو به کمال نهاده است. علم اصول نیز از این ضابطه بیرون نبوده و در این مدت فزون از ۱۳ قرن به حد کمال رسیده است و در این میان دانشمندان آن علم از دو حالت بیشتر نیستند:

۱. گروهی سعی و کوشش می‌کنند که مسایل آن علم را به نحو رسا تبیین و تشریح کنند تا برای دانش‌پژوهان مفهوم باشد، بدون آن‌که در پیکر آن علم دگرگونی ایجاد کنند.
۲. گروهی دیگر با تقدیر از زحمات طبقه پیشین در فکر طرح آرای نو بوده و در علم نوعی دگرگونی ایجاد کرده‌اند.
آیت‌الله سیحانی که فزون از ۷۰ سال به تدریس علم اصول (از کتاب‌های معالم و قوانین و رسائل و کفایه گرفته تا چند دوره درس خارج اصول) پرداخته، به‌گونه‌ای از طبقه دوم است (هرچند در طبقه نخست نیز سهمی دارد) و آراه نوی نیز مطرح نموده‌اند.

اینک برخی از مبانی معظم‌له به‌صورت موجز بیان می‌شود. شرح این مبانی موکول به مطالعه آثاری است که تلامیذ ایشان نوشته‌اند، مانند: *المحصل فی علم الاصول* در ۴ جلد به قلم سیدمحمود جلالی مازندرانی؛ *إرشاد العقول*، به‌قلم محمدحسین حاج‌العاملی؛ یا خود معظم‌له به قلم خود تألیف نموده‌اند، مانند: *المبسوط فی علم الأصول* ۴ جلد، *الوسیط فی أصول الفقه* ۱ جلد، *الموجز فی أصول الفقه* ۱ جلد و هم‌چنین تهذیب *الأصول* در ۳ جلد، *تقریرات* درس امام خمینی است.

● **۱. دلالت ظواهر بر مراد استعمالی قطعی است**

از دیرباز پی افکنان علم اصول، ظواهر را جزء ظنون دانسته و از آن‌جا که اصل در ظن، عدم حجیت است تلاش کرده‌اند که ظواهر را از تحت این اصل به‌دلیل «بنای عقلا» خارج سازند، و بر این اساس دلالت کتاب عزیز را بر مفاهیم عالی، هم‌چون دلالت روایات معصومین ^{علیهم‌السلام} ظنی اندیشیده و می‌گویند دلیل برحجیت این ظنون بنای عقلا است.
آیت‌الله سیحانی در این مورد معتقد است که دلالت ظواهر بر «معانی استعمالی» قطعی است نه ظنی زیرا بحث ما درباره آن رشته کلامی است که دلالت آن لرزان نیست و الا جزء مجملات می‌شود و سخن در غیر مجمل است بنابراین چرا باید دلالتش ظنی باشد.
مدعیان ظنی بودن ظواهر می‌گویند وجود یک رشته احتمالات سبب ظنی بودن دلالت ظواهر شده است، مانند:

۱. شاید متکلم معنی مجازی اراده کرده ولی قرینه نیاورده است.
۲. یا قرینه بوده اما از کلام افتاده است.
۳. احتمال دارد متکلم توریه کرده ظاهر آن را اراده نکرده است.
۴. شاید متکلم اصلاً نظرش از سخن گفتن تمرین بوده و مانند این‌ها…

ولی در پاسخ این احتمالات چند مطلب یادآور می‌شویم:

۱. این احتمالات در نص نیز موجود است در حالی که قائلان به ظنی بودن ظواهر دلالت‌نصوص را قطعی می‌دانند.
۲. اصولاً رسالتی که برعهده ظواهر است جز این نیست که معانی را در ذهن مخاطب بوجد آورد و اما بقیه امور برعهده ظواهر نیست تا به‌خاطر آن، ظنی حساب شود. در این‌جا بعید نیست که بگوییم مورد از مقوله مضمون‌گوینده است:
غیری جنی وَاَنَا المعاقب فیکم -وَأَکنى سبأبَ المتنمذ

«غیر من جنایت کرده و من در میان شما عقاب می‌شوم، پس گویا من انگشت سبابه انسان پشیمان هستم».

ملک الشعرای بهار در این‌باره می‌گوید:

ناکرده گنه معاقبم گویی
سبابه مردم پشیمانم
بنابراین نباید به‌خاطر این احتمالات ظواهر را – که به وظیفه خود به نحو احسن عمل کرده است – ظنی بشماریم.
۳. اصولاً این احتمالات در ذهن نوع مردم نیست بلکه این‌ها یک رشته اموری است که نقادی‌های اصولیون آن‌ها را به‌وجود آورده‌اند و لذا هنگامی که معلم با شاگرد، پزشک با بیمار، والدین با فرزندان سخن می‌گویند هیچ‌گاه ظنی بودن این مفاهیم در ذهن ما پدید نمی‌آید.
آخرین نکته این است که قائلان به ظنی بودن دلالت ظواهر، این احتمالات را با یک رشته اصول نفی می‌کنند و می‌گویند اصل این است که متکلم مرید حقیقت است و اگر مجاز اراده کند، اصل این است که قرینه همراه سازد و هم‌چنین اصول دیگر، اصل جد در کلام است، اراده هرل بر

خلاف اصل است.^(۱)

یادآور می‌شویم اساساً نیازی به این اصول نیست، همان‌طوری که گفته شد چنین احتمالاتی در ذهن مخاطبین و عقلا نیست تا به علاج آن‌ها بپردازیم.

● **۲. تحدید مدخلیت عرف در استنباط حکم شرعی**

معمولاً فقیهان اسلامی و هم‌چنین علمای اصول، پیرامون سیره و عرف و مانند این‌ها سخن می‌گویند بدون این‌که تعریفی از هر دو انجام دهند و حد و حدود سیره را روشن کنند و موارد کاربرد آن را تعیین نمایند، از این‌جهت حضرت استاد در کتاب *المبسوط* بخش مستقلی در مورد عرف و سیره اختصاص داده‌اند که به‌صورت فشرده آن‌را منعکس می‌نماییم.

در کلمات فقهاء چهار لفظ در نوشته‌ها و گفتارها بیشتر دیده می‌شود، و آن‌ها عبارتند از:
۱. عرف،
۲. سیره مشرعه،
۳. عادت،
۴. بنای عقلاء، تقریباً همه این‌ها به یک معنی اشاره می‌کنند. تفصیل این مطالب تحت عنوان «حجج شرعی» آمده است ما فقط به گوشه‌ای از آن مطالب اشاره می‌کنیم و آن تأثیر عرف در استنباط احکام شرعیه است.

۱. عرف مرجع در تعیین معانی است.

عرف هر زبان مرجع تعیین معانی است و در لغت عرب این قانون نیز حاکم است خوشبختانه «خلیل‌بن احمد فراهیدی» (م ۱۷۰) و «جوهری» مؤلف صحاح اللغه معانی الفاظ را از زبان عرف عام اخذ کرده و در معجم‌های خود وارد کرده‌اند.

۲. تحدید معانی به‌وسیله عرف

همین‌طوری که عرف مرجع فهم اصل معانی است، حدود و خصوصیات نیز از عرف گرفته می‌شود. مثلاً در مورد شرایط ایجاب و قبول که کدام لفظ می‌تواند مصداق ایجاب و کدام لفظ می‌تواند مصداق قبول باشد، مرجع در این‌جا عرف است، هم‌چنین در کیفیت ایجاب و قبول از نظر تقدم و تأخیری تجزیز و تعلیق مرجع عرف است بنابراین بسیاری از مباحثی که در این مورد مطرح است، عرف می‌تواند حاکم

مقاله

مبانی و رویکرد اصولی آیت‌الله‌العظمی سبحانی

نوشتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین علیرضا سبحانی

از دیرباز پی افکنان علم اصول، ظواهر را جزء ظنون دانسته و از آن‌جا که اصل در ظن، عدم حجیت است تلاش کرده‌اند که ظواهر را از تحت این اصل به‌دلیل «بنای عقلا» خارج سازند، و بر این اساس دلالت کتاب عزیز را بر مفاهیم عالی، هم‌چون دلالت روایات معصومین ^{علیهم‌السلام} ظنی اندیشیده و می‌گویند دلیل بر حجیت این ظنون بنای عقلا است.

شده است بایی به نام «حسن و قبح عقلی» وجود دارد. ولی متأسفانه در کتاب‌های متأخرین غالباً از چنین باب خبری نیست در حالی‌که یکی از مبانی استدلال عقل است و مراد از آن داوری‌های خرد در مورد حسن و قبح امور است.

حسن و قبح عقلی که مورد تصدیق امامیه و معتزله و مورد انکار اشاعره هست یکی از ادله اربعه هست اما در کتاب‌های متأخرین بایی به نام حسن و قبح عقلی و حتی بایی به نام حجیت عقل در استنباط حکم شرعی مشاهده نمی‌شود – مگر به‌صورت گذرا آن هم در تقریرات شیخ انصاری به قلم مرحوم کلانتر– در حالی‌که بیشترین مباحث اصول عقلیه مبنی بر همین اصل است. مثلاً می‌گویند: عقاب بلا بیان قبیح است و خدای عزوجل پیراسته از هر نوع قبح و زشتی است یا می‌گویند اشتغال یقینی برائت یقینی می‌خواهد یا در مسئله اجزا می‌گویند اگر مکلف مأموربه را با تمام شرایط و اجزا انجام دهد امر ساقط می‌شود.

کسانی که اجتماع امر و نهی را باطل می‌دانند می‌گویند نتیجه آن اجتماع ضدین است و هم‌چنین باب ترتب که کسانی که آن را باطل می‌دانند می‌گویند نتیجه ترتب امر به محال است.

حضرت والد بایی به نام حسن و قبح عقلی در جلد دوم از علم اصول گشوده و براین نقیصه خاتمه بخشیده است. و نیز بایی در حدود حجیت عقل گشوده است و هر دو را می‌توان در کتاب *المبسوط* ج ۳/، ملاحظه نمود.^(۲)

● **۴. اصولی را که اهل سنت مانند قیاس و استحسان**

حجت می‌دانند

قواعدی در نام قیاس و استحسان، مصالح مرسله، سد ذرایع، فتح ذرایع و قول صحابی در اصول عامه از منابع استنباط است و در کتاب‌های پیشین قدمای ما به این اصول توجه شده و برپی پابگی آن‌ها استدلال شده است اما در کتب متأخرین ما این قواعد حذف شده و اصولاً دانشجویان علم اصول ما از واقع این قواعد و خلل آن‌ها آگاهی صحیح ندارند.

باشد.

بالتر از همه مسئله غنا که فکر فقها را به خود مشغول کرده است که آیا ترجیح شرط است یا طرب شرط است یا نه، مرجع عرف است.

۳. عرف مرجع در تشخیص مصادیق است

هرچند برخی از فقها، برای عرف در این‌جا اهمیتی قائل نیستند ولی از آن‌جا که احکام متعلق به عناوین است، طبعاً مرجع تشخیص مصادیق آن عناوین، همان عرف است، البته مقصود عرف دقیق است نه تسامح، بنابراین، در تفسیر خود در قطع «ید سارق» مرجع خود عرف است. اگر شرع مقدس حد و حدود را دقیقاً معین کند و عرف در این مورد به توسعه قائل شود، مسلماً تعیین شرع مقدم بر تشخیص عرف است فلذا در اندازه کر یا صاع، نظر شرع حجیت است.

۴. استخدام عرف در تشخیص مقاصد متکلم
اگر شخصی «دابه» بفروشد لغت در این‌جا هر چند معنی وسیعی دارد اما عرف آن را منحصر به اسب می‌داند اگر کسی گوشت بفروشد، مرجع در این‌جا عرف است یعنی گوشت قرمز.

«ولد» در قرآن اعم از دختر و پسر است، اما در اصطلاح عراقی‌ها همان پسر است بنابراین وصیت‌نامه‌ها باید طبق عرف تعبیر شود.

اختلاف زن و مرد در پرداخت مهریه مرجع عرف است، در برخی از بلاد مهریه را قبلاً می‌پردازند و یا بخش آن را و در برخی بلاد بعداً می‌پردازند.

سرانجام عرف و سیره، مصدر استنباط حکم شرعی است به شرطی که سیره متصل به عصر معصومین ^{علیهم‌السلام} باشد که یا امضاء کنند و یا لاقل روع نکنند.

البته آن‌چه گفته شد صورت کوتاهی از بحث مفصلی که در *المبسوط* انجام گرفته است.

● **۳. حسن و قبح عقلی از منابع استنباط است**

در کتاب‌های اصولی که به قلم اصولیین پیشین نوشته

گسترش حوزه‌های علمیه پیشنهاد دادیم که طی مصوبه ۵۷۰ جلسه ۱۲۶ برای سطح ۳ تصویب شد؛ البته ما درخواست سطح ۴ داشتیم که قرار شد، متعاقب آن اقدام کنیم.

در مرحله بعد مجوز مرکز را از آیت‌الله اعرافی درخواست کردیم که بعد از طی مراحل اداری آن (بر اساس مصوبه ۱۳۰۰ جلسه ۱۸۵ شورای عالی گسترش حوزه‌های علمیه) در اسفند ۱۳۹۶ به ما ابلاغ شد.

در مرحله بعد، جذب دانش‌پژوه را داشتیم که از یازدهم تا بیست‌وهشت اسفند ۹۷ انجام گردید که طلاب سطح ۲ به بالا می‌توانستند با مراجعه به سایت معاونت آموزش ^{www.howzeh-qom.ir} ثبت‌نام نمایند.

ه لطفاً در مورد این رشته جدید قرآن و مستشرقان و ضرورت راه‌اندازی آن‌ها توضیح دهید.

■ رشته قرآن و مستشرقان به بررسی دیدگاه‌ها و فعالیت‌های قرآنی غربی‌ها در مورد قرآن می‌پردازد و به شبهات آن‌ها پاسخ می‌دهد. مستشرقان به کسانی گفته می‌شود که در غرب یا کشورهای دیگر با نگاه و رویکرد خاص (تبشیری، استعماری، علمی)

فعالیت مرکز تخصصی قرآن امام علی ^{علیه‌السلام} در حوزه‌های نوپدید قرآنی

مرکز تخصصی قرآن امام علی ^{علیه‌السلام} یکی از مراکز آموزش عالی حوزوی است که در حوزه‌های نوپدید قرآنی (مثل مباحث میان‌رشته‌ای قرآن و علوم و قرآن و مستشرقان) فعالیت می‌کند و مدیریت آن با حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی رضایی اصفهانی است که در کارنامه خود بیش از ۲۰ جایزه و مقام برگزیدگی علمی از جمله چهره قرآنی سال ۱۳۹۶ و خادم پژوهشی قرآن سال ۱۳۹۵، مفسرگزیده مجمع تفسیر قرآن سال ۱۳۹۵ و تألیف و ترجمه بیش از صد کتاب از جمله تفسیر قرآن مهر در ۲۲ جلد و ترجمه گروهی قرآن کریم و نیز حدود ۱۹۰ مقاله منتشر شده دارد.

وی به مدت دو دهه مدیرمجمع عالی قرآن و حدیث جامعه‌المصطفی‌العالمیه بوده و پایه‌گذار بیش از ۲۰ رشته و گرایش قرآنی جدید می‌باشد و نیز سردبیر دو مجله «قرآن و علم» و «قرآن‌پژوهی خاورشناسان» است.

مصاحبه پیش رو، سوآلات خیرگزاری حوزه از حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی و جواب‌هایی است که وی به آن‌ها داده است که تقدیم خوانندگان محترم هفته‌نامه افق حوزه می‌شود:

ه با تشکر از جناب عالی و با توجه به شروع به کار مرکز تخصصی قرآن امام

اقتصادی و سیاسی ساخته می‌شود و درک و ادراک او و کار او مانند عروسک خیمه شب بازی است و با مسایل نسبیتی آن را توضیح می‌دهند واین مسئله تمام حوزه‌های معرفتی بشر از جمله نقل و دین را پدیده‌هایی که محصول انسان هستند می‌داند. این رویکردها الزاماً ضد دین نیستند، چراکه از دیدگاه آن‌ها انسان این معرفت‌ها را می‌سازد. انسان، حیوان ادراک‌کننده نیست و درک حقیقت نمی‌کند و حیوان ناطق نیست، بلکه انسان حیوان ابزار ساز است. معرفت هم ابزاری برای زندگی است و دین هم چیزی جز نوعی معرفت و ابزاری برای زندگی نیست.

ممکن است شما بگویید این ابزار برای زندگی مورد نیاز است، اما این نوعی تفسیرسکولارو دنیایی از معنا و معنویت است، یعنی ما به خدا احتیاج داریم، اما از دیدگاه آن‌ها مفاهیمی مانند خدا برساخته ذهن یا عمل انسانی است که شکل می‌گیرد. در واقع حقیقتی وجود ندارد و ما حقیقت را می‌سازیم نه این‌که آن را بیابیم و حقیقت یافتنی نیست، بلکه ساختن است. به این ترتیب درک دیگری به معنای فهم اونیست، حتی وقتی در حال تفسیردیروز خود یا دیگری هستیم هر بازخوانی، بازسازی است و در هر تفسیری متن بازتولید می‌شود و ما در فهم خودمان، دیروز خودمان را هم می‌سازیم و نه حقیقتی است و نه فهم حقیقتی است، بلکه دائماً در حال ساخت حقیقت هستیم. در چنین رویکردهایی راجع به معرفت چه جایی برای معرفت و دیانت وجود خواهد داشت؟ این‌ها چالش‌های جدی است که تنها به حوزه اصول دین ما باز نمی‌گردد، بلکه حوزه فروع دین را هم در بر می‌گیرد، به این معنا که ما در فروع دین با رجوع به متن، قصد داریم حقیقتی را که در متن وجود دارد را فهم کنیم، تمام فقها و مفسرین ما این‌گونه کار می‌کنند. زمانی که شما متن را حقیقتی می‌دانید که انسان قصد دارد، با فهم خود آن را بشناسد، یک‌سری از مبانی را قبول داریم، اما فلسفه جدید غرب تمام این مبانی را زیر سؤال می‌برد و با زیرسؤال رفتن این مبانی تمام روش‌های تاریخی ما در فهم فروع دین زیرسؤال می‌رود و تنها جریان‌ی که می‌تواند در برابر آن‌ها بایستد و دفاع کند فلسفه است و هر نوع تلاش برای پاسخ به این شبهات از سنخ تلاش‌های فلسفی و عقلی است ونام آن را می‌توانید هر چیزی بگذارید. در واقع برای پاسخ به این شبهات ما نیاز به این تأملات و تلاش‌ها داریم.

تعقل راه رسیدن به حقیقت دین

از گذشته تا به امروز تنها راه رسیدن به حقیقت دین، عقل بوده است، به همین دلیل آمده که «لَا دینَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ»، (تحف العیون/ص۵۲) و به همین دلیل کسی که عقل نداشته باشد مکلف به هیچ دینی نیست. ما از طریق عقل قادر به رسیدن به وحی و نقل هستیم و انبیا با استفاده از عقل آمدیان، به ارشاد آن‌ها می‌پرداختند و اگر کل عقل زیرسؤال بروت ارتباط انسان‌ها با انبیا هم زیرسؤال خواهد رفت.

دین، مراد تشریعی خداوند است. ما باید مراد تشریعی خداوند را بشناسیم که مقداری از آن را با عقل و مقداری از آن را با نقل می‌شناسیم. در واقع عقل در قبال دین نیست، همان‌طور که وحی در قبال دین نیست. دین، وحی یا نقل یا عقل نیست، دین چیزی است که با نقل و عقل و وحی و این اموران را می‌شناسیم. عقل همواره به یک معنا بیرون از دین است؛ چراکه دین، مراد تشریح خداست و عقل، نوری است که با او شناخت صورت می‌گیرد و ما با عقل مشترک بشری که پیام‌بردرونی است بخشی از دین را می‌شناسیم. عقل با استنباطی که از نقل استفاده می‌کند قادر به شناخت حوزه فزائری از دین است، عقل مفهومی و مشترک قادر به شناخت تمام حقیقت دین نیست که اگر قادر به این کار بود، ما نیازی به وحی و نبی نداشتیم و ما قسمتی از دین را با عقل می‌شناسیم.

ما بخشی از شناخت دین را با کمک نقل انجام می‌دهیم، اما قبل از این‌که وارد حوزه نقل بشویم، این عقل است که ما را به درب خانه نقل می‌رساند. جایی که می‌خواهیم با صاحبان ادیان دیگر صحبت کنیم قادر به استفاده از نقلی که مبتنی بروحی آن‌هاست نیستیم، این‌جا باید از عقل مشترک استفاده کنیم و این مقدار مرجعیت برای عقل را حتی ابن‌تیمیه هم که مخالف منطق است قبول دارد و معتقد است برای رسیدن به خانه وحی به عقل نیاز داریم، اما این‌که این عقل منطوق دارد یا خیر؟ و اگر دارد در چه حدی است؟ بحث‌های بعدی است. بنابراین برای شناخت دین ابتدا از قوه عاقله استفاده می‌کنیم و بعد از این‌که جلوتر آمدیم به نقل هم دسترسی خواهیم داشت، اما در قدم اول و قبل از این‌که به نقلی که مربوط به شریعت و وحی مربوط به یک دین است برسیم، به قوه‌ای که می‌تواند کمک‌کننده باشد و یک دین را نسبت به دین دیگر ترجیح بدهد، نیازمندیم و این عقل است که مشروعبیت یک دین و غیرمشروع بودن یک دین به دلیل این‌که مثلاً تحریفی که در آن رخ داده است را انجام می‌دهد.

سیر مطالعاتی فلسفه و توصیه‌ای به طلاب

کسانی که قصد دارند به‌صورت تخصصی در حوزه فلسفه کار کنند، لازم است در قدم اول، اشرافی به تلاش پیشینیان در این حوزه داشته باشند؛ هم‌چنان‌که کسی که قصد دارد فقه کار کند، باید کار پیشینیان را خوب ببیند و مسلط باشد و نسبت به آن‌ها قدرشناس باشد. در فلسفه هم دیدن کار پیشینیان ذهن را پاور می‌کند تا وقتی وارد عرصه مسایل حاضر می‌شود صاحب قوه اجتهاد شده باشد. بنابراین لازم است به متون تاریخی مسلط باشند. قدم دوم این است که اندیشه‌های فلسفی وزینی را که جنبه شکاکانه‌ای نسبت به عالم و جنبه الحادی نسبت به حقایق دینی دارند را به درستی بشناسند تا بدانند چگونه آن‌ها را نقد کنند و اشراف به این دو حوزه مورد نیاز است.

از آن‌جا که اسلام دین حقیقت و فطرت است و عقل هم نوری است که حقیقت را می‌شناساند، عقل در ذات خود انسان را به سوی حقایقی که دین مبتنی برآن‌هاست راهبری می‌کند و ما از این جهت صاحب نقطه قوتی در حوزه فلسفه اسلامی هستیم، «العقل ما عبد به الرحمن واکتسب به الجنان»، (هدایة الة إلی احکام الائمة ^{علیهم‌السلام} /ص۲) عقل همان چیزی است که خداوند رحمان با آن عبادت می‌شود و با آن بهشت کسب می‌شود؛ چراکه عقل نور است و اگر حقیقت عالم مطابق اراده خداست، پس عقل ما را به اراده خدا و به سوی آن دعوت می‌کند.

■ **وضعیت‌امروزی فلسفه در حوزه‌های علمیه چگونه‌است؟**

■ در تاریخ فلسفه، متفکرین با جریانات رفت به‌خوبی برخورد کردند، اما در زمینه فلسفه‌های جدیدی که از راه می‌رسند در مقاطعی کارهای ارزشمند و مفیدی توسط بزرگانی چون علامه طباطبائی ^{رحمته‌الله‌علیه} و شهید مطهری و دیگران انجام شده است، اما جهان مدرن به سرعت به پیش می‌رود و ما نیاز داریم که در مسایل جدید فعالیت کنیم. بنده معتقد نیستم که وضعیت امروزی ما خوب نیست، بلکه ذخایر و سرمایه‌هایی در دست داریم که برای پاسخ‌گویی به مسایل امروزی جهان بی‌نظیر هستند. فلسفه اسلامی ظرفیت پاسخ‌گویی بسیار خوبی دارد. من نمی‌دانم امام نامه به گورباچف را چگونه نوشتند و عبارات آن را چگونه تنظیم کردند، اما نامه بسیار حکیمانه بود و انگشت روی نقاط عطفی گذاشتند که فلسفه جهان مدرن در آن‌جا اتفاق افتاده است و توانمندی‌های فلسفه اسلامی برای پاسخ به مسایلی که در این نقاط عطف به‌وجود آمده است را ارائه دادند.

■ **فهم فیلسوفان ما در وضعیت امروزی فلسفه**
با میراث گذشتگان مواجه است و در مقابل شبهاتی که متعرض اصل وحی و دین شده و تلاش می‌کردند متعرض مبدأ و معاد و نبوت شوند استدلال‌ت عقلی ارائه می‌کردند که مفید بوده است.
اما در دوران معاصر با شبهات جدیدتری مواجه شده‌ایم
و نقش تلاش فیلسوفان به همان معنای تلاش عقلی تنها فهم کار پیشینیان و درک کار متعلمین گذشته تاریخ ما در دفع شبهات و تثبیت و فهم حقایق دینی نیست.
فهم شبهاتی که در دنیای جدید وارد شده است راه‌های ناهموار و نارفته‌ای است که حوزه نیاز دارد این کارها را انجام دهد.

کند و عاقلان تلاش می‌کنند این شبهه را پاسخ بدهند. او پذیرفته که حقیقتی است که می‌توان آن را شناخت، اما این‌که قائل باشند آن حقیقت توحید است معتقد است برهانی بر آن ندارد. در دنیای امروز ما با شبهات دیگری مواجه هستیم و یکی از آن شبهات این است که آیا خود عقل قادر به شناخت هست یا نه؟ آیا راهی برای شناخت حقیقت وجود دارد؟ گمان نکنیم با ایجاد شبهه برای توان شناخت عقل، راهی برای پناه بردن به نبوت و وحی باز می‌کنند، بلکه مطلق شناخت را انکار می‌کنند و در واقع اولین وجه امتیاز عقلانیت مدرن و فیلسوفان مدرن با فیلسوفان جهان اسلام این است که مرجعیت یک منبع معرفتی غیر از عقل را که وحی باشد را انکار می‌کنند.

دکارت با شک شروع می‌کند، اما قصد دارد با شناخت مفهومی عقلی خودش را به همه عالم اثبات کند. در نظام معرفتی دکارت، خدا وجود دارد، اما شریعت مبتنی بروحی وجود ندارد و حال آن‌که تلاش تمامی فیلسوفان اسلامی این است که بعد از اثبات توحید، ضرورت نیاز انسان به وحی را اثبات کنند، در حالی که دکارت آن را حذف می‌کند. همین‌طور که در تاریخ جلومی‌آیم با مشکلات جدی‌تری مواجه می‌شویم، این‌که اساساً انسان قادر باشد چیزی را بشناسد و این‌که آیا انسان در معرفت خود حقیقت عالم را می‌شناسد یا با معرفت خود حقیقت عالم را می‌سازد و صورنگری می‌کند بحث‌های جدیدی است که وارد شده‌اند و لازم است کسانی که در جهان اسلام و حوزه‌ها، مشغول کار عقلی هستند با ظرفیت‌هایی که متفکرین گذشته ما به جای گذارده‌اند به این شبهات پاسخ بدهند. اگر آن‌ها پاسخی گفته‌اند بیان شود و اگر چنین پاسخی‌های وجود ندارد خودمان برای پاسخ‌گویی به این شبهات تلاش کنیم. یکی از ویژگی‌های عقل دکارتی که عقل معرفتی است متصل است؛ به‌گونه‌ای که «اذا است، در حالی که عقل معمول بشری را می‌پذیرد، اما عقل فزائری را که فزاتراز عقل معمول بشری باشد که بشره آن نیاز داشته باشد در فلسفه او جایی ندارد. جلوتر که می‌آیم همین عقل بشری هم اعتبار و جایگاه خود را از دست می‌دهد، حادثه‌ای که در کانت رخ می‌دهد این است که عقل خود بنیاد می‌شود، یعنی دیگر عقل نوری نیست که با استفاده از آن عالم را بشناسیم، در حالی که دکارت هنوز با این تعریف عقل که نوری است که با آن عالم شناخته می‌شود موافق است. او معتقد است عقل عینکی است که مربوط به چشم انسان است که در پناه آن عینک، عالم رنگی دیده می‌شود و مفاهیم عقلی مربوط به ذهن انسان است، اما قابل شناخت نیست و هر شناختی که ما داریم صورتی است که عقل به جهان می‌دهد، یعنی عقل صورت جهان را نمی‌شناسد، بلکه نسبت به جهان صورنگری می‌کند. عقل مربوط به خود ماست و نفس بنیاد و قالب ذهن انسان است. در واقع شما در کانت با دست رفتن اعتبار و ارزش عقل مواجه می‌شوید، کانت به حذف ارزش جهان شناختی عقل منجر می‌شود. اگرینی اسرائیل در یک روز هفتاد نبی بیرونی را به قتل رساندند، کانت قاتل نبی درونی و پیام‌آور درونی یا همان عقل است، و وقتی که این پیام‌آور و نور درونی قطع شد، راه اتصال با نور بیرونی هم مسدود می‌شود؛ یعنی کانت جایی باقی نمی‌گذارد که بگوییم مثلاً راه دیگر یا عقل فزائری هست که از این‌جا بتوانیم با عقل استدلالی نتیجه بگیریم که باید به آن عقل پناه ببریم و انسان با شناخت خود به عالم صورت می‌دهد، نه این‌که بخواهد صورتی از عالم را بشناسد و راهی برای شناخت عالم وجود داشته باشد.

مسایلی دیگری هم به‌وجود آمده که در نزد تاریخ فلسفه غرب، اصل امکان شناخت حقیقت را زیر سؤال می‌برد. در نزد شخصی مانند کانت، عقل یک پدیده نفسانی است و نوری نیست که عالم را نشان بدهد، ولی در نزد نئوکانتی‌ها این عقل، یک پدیده تاریخی است که ساخته دست انسان است و محصول کار انسان است. وقتی عقل محصول کار انسان باشد، بنابراین گفته می‌شود خود انسان چیست و کیست؟ یعنی این محصول کار انسان یا همان عقل است که صورتی از انسان به او می‌دهد، یعنی شما با مرگ سوژه مواجه می‌شوید! در واقع تمام آن‌چه که درک انسانی است حتی مربوط به خود اونست، بلکه مربوط به ساختارها و مناسبات اجتماعی و فرهنگی است. در واقع سوژه، ذات و ثباتی ندارد، خود سوژه در مناسبات و روابط فرهنگی و

مروری بر مکاتب فلسفی

و ضرورت امروز

آموختن فلسفه در حوزه‌ها

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین حمید پارسنیا

ضرورت پرداختن به فلسفه و آموزش فلسفه و علوم عقلی، از دیرباز در مراکز علمی و حوزه‌های علمیه، محرکه آراء بوده و هست. برای بحث در این زمینه، آشنایی با مکاتب مطرح فلسفه و نوع استفاده‌آنان از فلسفه ضرورتی انکارناپذیر است.

در همین زمینه، نشریه افق حوزه، با حجت‌الاسلام والمسلمین حمید پارسنیا

عضو هیئت مؤسس مجمع عالی حکمت اسلامی به گفت‌وگو نشست است.

در ادامه این گفت‌وگو را می‌خوانید.

■ آموختن فلسفه چه ضرورتی دارد؟

■ ضرورت فلسفه مثل این است که بگویید چرا باید به دنبال حقیقت برویم ؟ فلسفه تلاش ذهنی و عقلی برای فهم حقیقت است. انسان، تشنه درک حقیقت و به دنبال فهم حقیقت است و قوه درک‌های به‌نام عقل دارد که خود این قوه دراکه قصد دارد به کمال مطلوب خودش دست پیدا کند. انسان، هم ابزار فهم و هم میل به فهم را دارد؛ یعنی هم دارای گرایش و هم دارای انگیزه و هم دارای اندیشه است. دوستداری حصول به حقیقت، یک ارزش ذاتی است و انسان به دنبال حق است. «ذَلِك بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيمُ الْكَبِيرُ»، (حج/۶۲) انسان تشنه حقیقت است و ابزار شناخت حقیقت هم به انسان عطا شده است. «وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»، (حل/۷۸) چشم و گوش به شناخت حسی و فوזה به شناخت قلبی و عقلی توجه دارد.

البته عقل مرتابی دارد و مرتبه اولی که در دسترس همه قرار دارد، علم حصولی استدلالی است و مراتب شهودی هم وجود دارد؛ «فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا». (شمس/۸) انسان با سرمایه‌های اولیه و با بدیهاتی که در اختیار دارد شروع به شناخت و فهم نظریات می‌کند. در تعبیر قرآن این‌که اقوام و گروه‌هایی باشند که اهل تعقل نباشند، مذموم شمرده شده است و کسانی که شناخت را به شناخت حسی محدود کرده باشند مذموم است.

اصل این‌که در آیات و روایات، عقل به‌عنوان یک منبع معرفتی معرفی شده، مورد وفاق است و اگر فلسفه به معنای تلاش عقلی، برای فهم حقیقت باشد همان چیزی است که آیات و روایات هم به آن اشاره دارد، اما این بیان به این معنا نیست که فیلسوفان خطا نکرده باشند و هر کس داعیه فلسفه داشته سخن درستی گفته باشد، بلکه خطا هم داشته‌اند.

مثلاً برخي مخالفت با حکمت، عرفان و فلسفه در حوزه‌های علمیه در طول تاریخ چیست؟ آیا خیلی از این مسایل چالش‌های تاریخی است و در واقع چالش با فلسفه مشاء است و علت آن نقصان‌های فلسفه مشاء و چالش آن با گزاره‌های دینی بوده است که فیلسوفان بعدی آن‌ها را حل کرده‌اند؟ علت مخالفت‌ها فقط این مسایل نبوده است، ممکن است به دلیل خطای کسانی که داعیه عقل داشته‌اند، مخالفت‌هایی با فلسفه به‌وجود آمده باشد، اما علل دیگری هم وجود داشته است.

مثلاً برخي مرجعیت عقل را به‌عنوان یک منبع معرفتی انکار کرده‌اند، مانند فرقه عثمانیه. بنی‌امیه برای مقابله با اسلام از مفاهیم قرآنی پوشش می‌گرفتند. اولین مقابله‌ای که با اسلام شد به اسم قرآن بود که گفتند: حسینا کتاب الله، در رجوع به قرآن هم «أَقْرَبُ مَبْنُوتٍ بِعُضَى الْكِتَابِ وَكَرَّهُونَ بِعُضَى»؛ (بقره/۸۵)، یعنی برخورد گزینشی با قرآن داشتند. این برخورد گزینشی و تناقضات را عقل تشخیص می‌داد.

البته در قدم اول گفتند: حسینا کتاب الله و بعدها با لفظ سنت یا حدیث رسول خدا ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم‌علیه‌وسلّم} از مجاری خاصی به جعل حدیث می‌پرداختند که در سده اول رواج پیدا کرد.

معاویه و بنی‌امیه خطبایی را گمازند که اقدام به جعل حدیث می‌کردند و بعد که سؤال می‌شد خود سؤال کردن و پرسش را حرام می‌دانستند. وقتی از قرآن یا روایت صحبت می‌شد و کسی سؤال می‌کرد می‌گفتند: آیا چنین سؤالی در زمان رسول خدا ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم‌علیه‌وسلّم} شده است تا جایز باشد چنین سؤالی مطرح شود؟ چنین جریانی که آن را عثمانیه می‌گفتند مسلط شده بود. در این مقطع نقل حدیث می‌کردند، اما اثب حدیث را جایز نمی‌دانستند. بعد از سده نخستین این جریان تعدیل شد و اهل حدیث یا اهل سنت شکل گرفتند.

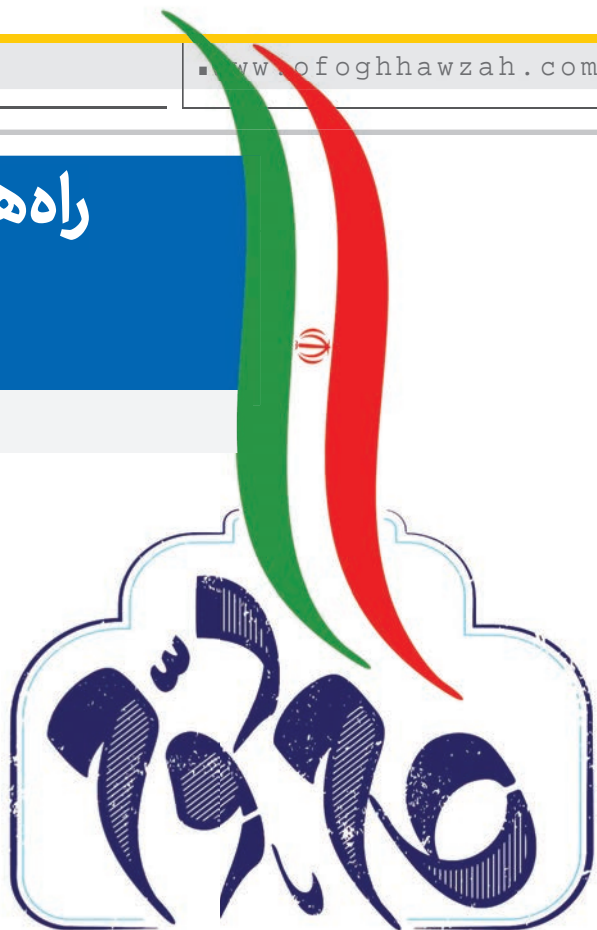
در واقع اولین تهاجم به عقل، نوعی تلاش برای حفظ قدرت بنی‌امیه بود و غلبه فرهنگ اسلامی و قرآن موجب می‌شد تا بنی‌امیه برای مخالفت با مفاهیم قرآن، از کلام خدا یا کلامی که به رسول خدا نسبت می‌دادند پوشش بگیرند و اولین مزاحم آن‌ها عقل بود، لذا عقل به‌طور کلی از مرجعیت ساقط می‌شد. اما با فروپاشی بنی‌امیه تحولاتی رخ داد و ثبت سنت شروع شد و احادیث جمع‌آوری شد که این‌ها را اهل سنت نام گذاشتند، اما هم‌چنان سؤال کردن را حرام می‌دانستند و قائل به جبر بودند.

در قرن چهارم ابوالحسن اشعری از معتزله به اهل حدیث و اهل سنت پیوست و سعی کرد با نوعی تلاش عقلی از برخی از هسته‌های سختی که در دوره عثمانیه و اهل حدیث شکل گرفته بود دفاع کند و خطوط قرمزی را ایجاد کند که بدل به کلام اشعری شد، ولی اهل سنت او را در جمع خود نپذیرفتند، چراکه او با روش استدلالی ولو استدلال جدلی تلاش می‌کرد و آن‌ها کلام و گفت‌وگو کردن را هم حرام می‌دانستند، یعنی روش او روش عقلی ناب نبود، بلکه روش جدلی و رجوع به مشهورات بود. بعدها اشاعره مسلط شدند و اهل حدیث و اهل سنت به معنای پیشین که اهل ظاهر بودند به حاشیه رفتند و برای احمدبن حنبل فقط امامت فقهی باقی ماند و امامت اعتقادی او از دست رفت.

خود اشاعره هم تحولاتی داشتند و بعد از مدتی افرادی مانند غزالی منطق را به رسمیت پذیرفتند و باز هم عقل را به‌صورت جدلی با روش منطقی پیرامون همان مسلمات اشعری به خدمت گرفتند و در هر حال منطق را پذیرفتند، اما غزالی (۴۵۰ – ۵۰۵ه.ق) با برخی مدعیات کسانی که کار عقلی می‌کردند مخالف بود و به جای این‌که این مخالفت را مخالفت با استدلال عقلی بنامد

راه‌های غلبه بر چالش‌های مهم اقتصادی کشور در گام دوم انقلاب

نوشتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین مصباحی‌مقدم

رهبر انقلاب اسلامی در بیانیه «گام دوم انقلاب» با مرور تجربه ۴۰ ساله انقلاب اسلامی اعلام کردند: انقلاب «وارد دومین مرحله خودسازی و جامعه‌پدازی و تمدن‌سازی شده است». گام دومی که باید در چارچوب «نظریه نظام انقلابی» و با «تلاش و مجاهدت جوانان ایران اسلامی» به سوی تحقق آرمان «ایجاد تمدن نوین اسلامی و آماده‌گی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواح‌نافده)» برداشته شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEI.IR حجت‌الاسلام والمسلمین مصباحی‌مقدم، استاد اقتصاد و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در یادداشتی به بررسی چالش‌های عرصه اقتصاد و راه‌های اصلاح آن براساس بیانیه گام دوم انقلاب پرداخته است که در ادامه می‌خوانید:

بیانیه گام دوم انقلاب از چند بخش اصلی تشکیل شده است که لازم است بخش‌های مختلف آن مورد تدقیق و توجه قرار گیرد. بخشی از این بیانیه در خصوص ارزیابی چهل سال گذشته است و نشان‌دهنده این است که ملت ایران در آن روزگار چطور بدون وابستگی به شرق و غرب و در چه شرایطی انقلاب کردند. آن زمان هر تغییر سیاسی بدون حمایت یکی از قدرت‌ها میسر نبود اما ملت ایران با دست خالی و بدون حمایت هیچ قدرتی با رهبری امام علیه السلام انقلاب کردند و رژیم شاهنشاهی را سرنگون کردند. تا امروز هم با فراز و نشیب‌های مختلف چهل سال را پشت سر گذاشتند. آزمون و خطاهایی صورت گرفته است و تجربیات گران‌سنگی حاصل شده است.

اما بخش مهم دیگر این بیانیه، نگاه به آینده است که به عقیده من باید با تمرکز و تأکید ویژه مورد توجه قرار گیرد. در این باره رهبر انقلاب اسلامی تعدادی از عیوب را در اقتصاد کشور مطرح کردند. در ادامه برخی عیوب اقتصادی مهم کشور را که باید در گام دوم انقلاب آن‌ها را برطرف کنیم اجمالاً مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهیم:

مشکلات وابستگی به نفت

یکی از عیوب اقتصاد کشور، وابستگی به نفت است. اکنون حدود چهل درصد از بودجه عمومی ما وابسته به نفت است. از همین وابستگی چند ایراد به‌وجود آمده است:

۱. اولین ایراد این است که قیمت نفت را بازارهای جهانی تعیین می‌کنند و

باز کنند. آن چیزی که اوایل انقلاب ما را یاری کرد و به موفقیت رساند در حقیقت به میدان آمدن نسل جوان بود که مدیریت جنگ را نیز به عهده گرفتند.

اصلاح ساختار بودجه

بودجه‌بندی‌های معیوب و نامتوازن داریم که بالای نود درصد تجاری است و تنها ده درصد و کمتر از آن بودجه عمرانی است. این مطلب یعنی اینکه دولت در بودجه‌بندی خود متوجه کسب و کار جامعه و عمران کشور نیست و ظرفیت‌های عمرانی کشور به‌صورت رها شده، باقی مانده است. هر ساله بی‌توجه به بهبودی و کارایی بالاتر به بخش‌های مختلف بودجه اضافه می‌شود.

برقراری عدالت و رفع شکاف طبقاتی

از اول انقلاب تاکنون حضرت امام علیه السلام و رهبر انقلاب تأکید بسیاری به برقراری عدالت در جامعه داشته‌اند. جزء آرمان‌های بسیار مهم کشور ما مسئله برقراری عدالت است. همین فقر نسبی موجود نیز برای یک کشور انقلابی که منابع درآمدی سرشاری دارد بسیار تأسف بار است. بگذاریم از فساد که در بعضی جاها مطرح است و بسیار آسیب‌زننده است. ارز و درآمد نفت موجب رانت می‌شود.

این‌ها مواردی است که باید هرچه زودتر در راستای تحقق اهداف اقتصادی گام دوم انقلاب اصلاح شود.

قدرت‌های بزرگ در این مسئله نقش دارند و فشارهایی به خریداران نفت ما می‌آورند. نسبت صادرات نفتی برای کشوری که در تحریم است از این طریق بسیار کاهش یافته است. تا زمانی که این وابستگی وجود دارد بودجه ما نوسان خواهد داشت.

۲. یکی دیگر از آثار وابستگی اقتصاد به نفت تورم دو رقمی است. دولت بر اساس بودجه مصوب درآمد نفتی را که به حساب‌های خارجی بانک مرکزی وارد می‌شود از بانک مرکزی مطالبه می‌کند و بایستی نقدینگی ریالی آن به حساب خزانه دولت واریز شود و این مورد زمانی صورت می‌گیرد که هنوز این درآمد واقعاً به‌دست نیامده یا از آن قابلیت عرضه در بازار را پیدا نکرده است. همین امر موجب شده تا تورمی سنگین را دائماً تجربه کنیم. در حقیقت هر کشوری که بتواند بودجه‌اش را از وابستگی به نفت آزاد کند در نتیجه تورم بسیار پایینی را تجربه خواهد کرد.
۳. بخش‌هایی از اقتصاد، دولتی هستند در صورتی که اغلب در حیطه وظایف دولت نیست چراکه جنبه حاکمیتی ندارند. به‌طور مثال بر اساس سیاست‌های اصل چهل و چهارم قانون اساسی سیاست‌گذاری شد که از سرچاه نفت و گاز به بعد به بخش‌های غیردولتی واگذار شده و دولتی نباشند. این اتفاق شکل نگرفت و به همین علت پالایشگاه‌ها دولتی شدند.

اکنون دولت شرکت‌هایی دارد که خدمات عمومی ارائه نمی‌دهند بلکه شرکت‌هایی با فعالیت‌های خصوصی هستند که کالای خصوصی تولید می‌کنند و هیچ ضرورتی ندارد که این شرکت‌ها در بخش دولتی باقی بمانند.

اقت نگاه به خارج

یکی دیگر از عیوب اقتصاد ما این است که نگاه برخی مدیران و مسئولان کشور به جای ظرفیت‌های درونی به خارج است. چقدر رهبر انقلاب توصیه و تأکید داشته و دارند که دولت نگاه خارجی را به نگاه داخلی تبدیل کند! اقتصاد ما دارای دو بخش است، بخشی اقتصاد داخلی است که حدود هشتاد درصد تولید ناخالص ملی در این بخش قرار دارد و بیست درصد تولید ناخالص نیز در بخش صادرات و واردات است.

چرا بایستی عمده توجه دولت به سمت بیرون

مدیر حوزه‌های علمیه در بازدید از مدارس علمیه و مراکز حوزوی قم

اولین برنامه ۵ ساله حوزه علمیه در سال ۹۸ اجرایی می‌شود

این مسئله در یک صد سال اخیر متفاوت شده است. وی گفت: در کشورهای غربی و در دانشگاه‌های بزرگ دانشجویان پس از ورود به این مرکز علمی حس می‌کنند که وارد یک دانشگاه با تاریخ بزرگ شده‌اند و خود را در این فضا تعریف می‌کنند؛ موسوعه جامع برای ترسیم و تدوین و تحلیل تاریخ حوزه‌های علمیه مورد نیاز است که بنده نیز به‌شدت به دنبال تولید این اثر فاخر هستم.

تقدیر از تلاش رسانه‌ای حوزه

آیت‌الله اعرافی هم‌چنین ۶ فروردین به‌طور سرزده از خبرگزاری حوزه بازدید کرد و از کوشش‌های همکاران رسانه رسمی حوزه در ایام نوروز تقدیر نمود.

وی از تلاش‌های رسانه رسمی حوزه در ایام نوروز به‌ویژه پوشش اخبار مربوط به سیل‌زدگان تقدیر کرد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه هم‌چنین بر ضرورت توسعه فعالیت‌های خبرگزاری حوزه در استان‌های مختلف و فضای بین‌الملل تأکید نمود و افزایش تعاملات با خبرگزاری‌ها و رسانه‌های کشور را خواستار شد.

مدیرحوزه‌های علمیه تداوم و تقویت کادرسازی رسانه‌ای را که در یک سال اخیر از سوی رسانه حوزه آغاز شده است مهم برشمرد و بر پیگیری و اجرای طرح‌های تحولی تأکید نمود.

به دنبال تدوین موسوعه جامع تحلیل تاریخی حوزه‌های علمیه هستیم

آیت‌الله اعرافی هم‌چنین، ۱۰ فروردین در ادامه بازدیدهای سرزده ایام نوروز خود از مدارس علمیه در بازدید از مدرسه علمیه جهانگیرخان قم گفت: تمام علوم و دانش‌های بزرگ تولید شده در تمدن اسلامی در پناه حوزه علمیه شکل گرفته است؛ در گذشته حوزه علمیه در علوم مختلف وارد می‌شد ولی

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: طبق برنامه باید پذیرش طلبه را افزایش دهیم، اما به سمت ارتقای ورودی‌ها به حوزه علمیه پیش رفته‌ام و سیاست ما ارتقا بخشی به حوزه است و هدف ما کاهش طلبه نیست.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۶ فروردین به‌صورت سرزده با حضور در مدرسه علمیه آیت‌الله بهجت علیه السلام قم در جمع اساتید و طلاب این مدرسه با تأکید بر ضرورت توجه به دور نگه داشتن نظام آموزشی حوزه از افراط‌ها و تفریط‌ها، عنوان کرد: حوزه‌های علمیه از دیرباز در بسیاری از عرصه‌های مهم اجتماعی، دینی و سیاسی، پاسخ‌گویی نیازهای مردم بوده‌اند و تلاش داشتند خود را از افراط و تفریط دور نگه دارند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود: یکی از ظرفیت‌های مهم آموزشی در حوزه‌های علمیه، فعالیت در فصول تابستان است که باید از نظر فیزیکی و نرم‌افزاری شرایط را فراهم آوریم.

مدیرحوزه‌های علمیه تصریح کرد: ما سیاست حوزه علمیه را در ارتقای سطح کیفی از پایه شروع کردیم و برای اولین بار اسناد جامع و نظامات جامع و چشم‌انداز را برای تعالی حوزه تعریف کرده‌ایم.

وی با تأکید بر ضرورت برنامه‌ریزی‌های پایه‌ای در جهت پاسخ‌گویی گفت: ما با دست خالی پایه‌های حوزه را برنامه‌ریزی کرده‌ایم و در سال گذشته در جهت اجرای برنامه‌هایی چون طرح هجرت و مدارس امن و تأمین امکانات ۲۰ میلیارد تومان مقروض شده‌ایم اما برنامه‌های مهمی پایه‌ریزی شد که در فرآیند ۲۰ ساله می‌تواند حوزه را جواب‌گو پاسخ‌گو کند.

مدیرحوزه‌های علمیه گفت: طبق برنامه باید پذیرش طلبه را افزایش دهیم اما به سمت ارتقای ورودی‌ها به حوزه پیش رفته‌ایم و سیاست ما ارتقا بخشی به حوزه است و هدف ما کاهش طلبه نیست.

همکاری‌های علمی با رویکرد تقریبی مهم‌ترین راه مبارزه با افراط و تکفیر است

امیدواریم این گفت‌وگوها و ارتباطات علمی و دانشگاهی و دینی توسعه و گستره بیشتری داشته باشد تا بتوانیم در برابر افکار و گروه‌های افراطی و تکفیری با تمام وجود مقابله کنیم.

رهبر جامعه ابا ضیه شمال آفریقا و تونس با تأکید بر این‌که جامعه ابا ضیه به‌شدت با افکار و اندیشه‌های افراطی و خشن مبارزه می‌کند، گفت: باید اهل قلم و متفکران ما در برابر این گروه‌های تکفیری مبارزه کنند تا خطر آن‌ها را به جامعه و نسل جوان متذکر شویم و جلوی ترویج اندیشه‌های تکفیری را در این منطقه بگیریم.

در این دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین مختاری گزارشی از فعالیت‌های دانشگاه مذاهب اسلامی در عرصه‌های تقریبی، ارائه کرد.

در ادامه، شیخ فرحات‌بن علی الجعیری نیز ضمن ابراز خرسندی از این دیدار و تعاملات علمی، دینی و دانشگاهی دو کشور، به پیشرفت‌های بزرگ علمی در ایران که به جمهوری اسلامی ایران محقق شده اشاره کرد.

وی هم‌چنین از برگزاری کرسی فقه ابا ضیه توسط دانشگاه مذاهب اسلامی در شهرهای قم و تهران با حضور اساتید مذهب ابا ضی قدردانی کرد و گفت:

شیخ فرحات‌بن علی الجعیری، رهبر جامعه ابا ضیه شمال آفریقا و تونس در دیدار رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی با استقبال از گسترش همکاری‌های دینی و دانشگاهی، از برگزاری کرسی فقه ابا ضی در ایران به همت دانشگاه مذاهب اسلامی قدردانی کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسین مختاری رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی، ۱۷ فروردین با شیخ فرحات‌بن علی الجعیری، رهبر جامعه ابا ضیه شمال آفریقا و تونس، رئیس موسسه جریة‌التواصل و از شخصیت‌های بین‌المللی ابا ضیه دیدار و گفت‌وگو کرد.

فراخوان اعزام گروه‌های جهادی برای خدمت‌رسانی به مردم سیل‌زده

گروه‌های جهادی برای خدمت‌رسانی به مردم سیل‌زده مخصوصاً استان لرستان اعزام می‌شوند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، گروه‌های جهادی برای خدمت‌رسانی به مردم سیل‌زده مخصوصاً استان لرستان اعزام می‌شوند.

با توجه به محدودیت اعزام، اولویت با کسانی خواهد بود که معمم باشند، سطح دو حوزه و زودتر ثبت‌نام نمایند.

اعزام از قم و مدت ۳ تا ۵ روز می‌باشد.

متقاضیان، نام و مشخصات خود و شماره پرونده مرکز مدیریت را به شماره ۰۹۱۹۱۵۲۲۸۲۴ پیامک نمایند.

ثبت‌نام دریافت بن نمایشگاه بین‌المللی کتاب ویژه طلاب

مسئول فرهنگی حوزه علمیه اصفهان از آغاز ثبت‌نام طلاب برای دریافت بن خرید کتاب نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران خبر داد و گفت: در این دوره از نمایشگاه کتاب تهران بن خرید کتاب طلاب ۵۰ درصد افزایش یافته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی امیریان در گفت‌وگو با خبرنگار حوزه در اصفهان، درباره آغاز زمان ثبت‌نام برای دریافت بن خرید کتاب، اظهار کرد: ثبت‌نام طلاب برای دریافت بن خرید کتاب از ۲۰ فروردین آغاز خواهد شد و تا ۲۴ فروردین به مدت پنج روز ادامه خواهد داشت.

مسئول امور کتابخانه‌ای حوزه‌های علمیه استان اصفهان از افزایش ۵۰ درصدی یارانه خرید کتاب در این دوره از نمایشگاه کتاب تهران خبر داد و گفت: با تلاش‌ها و پیگیری‌های صورت گرفته از سوی معاونت امور فرهنگی، مساعدت وزیر محترم و پیگیری‌های معاونت توسعه مدیریت و منابع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یارانه خرید کتاب ۵۰ درصد افزایش پیدا کرده است. وی در مورد مبلغ بن سی‌و‌دو میلیون دوره نمایشگاه کتاب تهران ابراز داشت: بن خرید کتاب برای دانشجویان و طلاب مبلغ ۱۵۰ هزار تومان است که از این مقدار سهم مشارکت دانشجویان و طلاب ۹۰ هزار تومان است و ۶۰ هزار تومان را نیز معاونت امور فرهنگی تأمین خواهد کرد. طلاب می‌توانند برای اطلاع از شرایط و نحوه ثبت‌نام به سایت TIBF.IR مراجعه کنند.

سی‌و‌دو میلیون نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از تاریخ ۴ تا ۱۴ اردیبهشت ماه در مصلای امام خمینی علیه السلام برگزار خواهد شد.

پذیرش سطح سه و چهار مؤسسه آموزش عالی حوزوی مجتهده امین علیه السلام

مؤسسه آموزش عالی حوزوی مجتهده امین برای اولین بار در اصفهان پذیرای طلاب خواهر در مقطع سطح چهار رشته کلام اسلامی و در مقطع سطح سه رشته‌های مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی و تربیت دینی کودک و نوجوان خواهد بود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، ناهید قاسم‌پور مدیرمدرسۀ علمیه مجتهدۀ امین علیه السلام وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان بیان داشت: مؤسسه آموزش عالی حوزوی مجتهدۀ امین علیه السلام با شرایط و ظرفیت‌های مناسب و با فراهم کردن امکانات و تجهیزات لازم، فرصت طلایی را فراهم آورده تا طلاب بتوانند در فضای مناسب، از اساتید مجرب با سوابق علمی بسیار والا، در جهت ارتقا و پیشرفت علمی و فرهنگی خود استفاده نمایند.

قاسم‌پور زمان ثبت‌نام را تا ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ اعلام و تصریح کرد: متقاضیان برای اطلاع از شرایط پذیرش و ثبت‌نام، می‌توانند به پایگاه اینترنتی مدیریت سنجش و پذیرش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران به نشانی www.pazresh.whc.ir مراجعه و یا به‌صورت حضوری به واحد آموزش مؤسسه مجتهدۀ امین علیه السلام واقع در اصفهان، خیابان ملک شمالی، کوچه شماره ۲ مراجعه نمایند.

فراخوان ثبت‌نام در گروه‌های پژوهشی بیانیه گام دوم انقلاب در جامعه‌الزهر علیه السلام

معاون پژوهش جامعه‌الزهر علیه السلام مهلت ثبت‌نام در گروه‌های پژوهشی بیانیه گام دوم انقلاب را تا ۱۵ اردیبهشت اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، خانم ریحانه ختانی با تصریح به این‌که گروه‌های پژوهشی با توجه به اهمیت بیانیه و اجرایی کردن آن در حوزه علمیه خواهران تشکیل می‌شود، خاطر نشان کرد: این گروه‌های پژوهشی به‌صورت میان‌رشته‌ای و موضوع‌محور با موضوعات مختلف زن و خانواده، علم و پژوهش، سیاسی، اقتصادی، سبک زندگی و... فعالیت خواهند داشت.

معاون پژوهش جامعه‌الزهر علیه السلام با بیان این‌که اساتید، طلاب، پژوهشگران، فارغ‌التحصیلان و مبلغان ایرانی و غیرایرانی جامعه‌الزهر علیه السلام و دانشکده هدی و مجتمع آموزشی تربیتی هدی می‌توانند در این عرصه ورود داشته باشند، گفت: علاقه‌مندان جهت ثبت‌نام اولیه در گروه پژوهشی بیانیه گام دوم انقلاب تا ۱۵ اردیبهشت ماه ۹۸ با شماره تلفن ۰۲۵-۳۲۱۱۱۶۰۲ تماس بگیرند.

تأمید مهلت ثبت‌نام در مسابقه بزرگ «آیا من محجبه هستم؟»

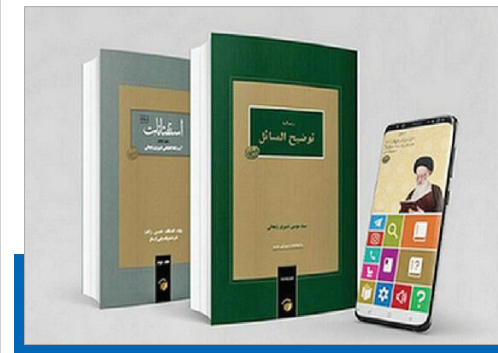
به گزارش خبرگزاری حوزه، مسابقه بزرگ «آیا من محجبه هستم؟» که فراخوان آن همزمان با ایام میلاد پرخیز و برکت اسوه زنان عالم حضرت فاطمه زهرا علیه السلام اعلام شده بود، به دلیل استقبال طلاب، تا ۳۱ فروردین ۹۸ تمدید شد.

این مسابقه از سوی مدرسه علمیه صالحات ویژه طلاب مدارس علمیه و مراکز تخصصی جامعه‌الزهر علیه السلام برگزار می‌شود.

علاقه‌مندان به شرکت در این مسابقه، می‌توانند با استفاده از «دفترچه سعادت» که به موضوع «آیا من محجبه هستم؟»، پرداخته و به‌صورت الکترونیکی در سایت مدرسه قرار گرفته و در مسابقه شرکت کنند.

مهلت شرکت و تحویل پاسخ‌نامه تا ۳۱ فروردین سال ۹۸ و اعلام نتایج و اهدای جوایز ۱۲ اردیبهشت سال ۹۸ هم‌زمان با روز معلم است. جزوه، سوالات و برگه پاسخ‌نامه مسابقه در کانال مدارس و مراکز جامعه‌الزهر علیه السلام بارگذاری شده است.

جلد دوم کتاب «استفتائات» آیت‌الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی شامل مباحث «روزه، اعتکاف، خمس، زکات، امر به معروف و نهی از منکر» منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، جلد دوم کتاب استفتائات حضرت آیت‌الله سید موسی شبیری زنجانی با ویرایش جدید و با موضوع روزه، اعتکاف، خمس، زکات و امر به معروف و نهی از منکر منتشر روانه بازار شد. این جلد به نرم افزار رساله افزوده شده است. این نرم افزار با اصلاحات و ویرایش جدید رساله توضیح المسائل و کتاب استفتائات، به روزرسانی شده است و از طریق برنامه بازار در فضای مجازی قابل دسترسی است.

علاقه‌مندان می‌توانند برای دانلود اپلیکیشن رساله به اپلیکیشن کافه بازار مراجعه نمایند.

هم چنین، برای تهیه رساله توضیح المسائل و کتاب استفتائات به کتاب‌فروشی تخصصی استقامت، به نشانی قم، خیابان صفائیه، کوچه ۲۴، کوچه ۸، پلاک ۸ مراجعه نمایند و یا با شماره تلفن ۰۲۵۳۷۸۳۳۵۲۵ تماس بگیرید.

آیت‌الله اعرافی در پیامی به نشست طلاب جنوب فارس

بیانیه راهبردی گام دوم

منشور نهضتی نوین برای انقلاب و حوزه‌های علمیه است

به گزارش خبرگزاری حوزه از شیراز، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور در پیامی به چهارمین نشست بزرگ عیدانه طلاب و روحانیون جنوب فارس که با موضوع «رسالت حوزه و روحانیت در تبیین و تحقق گام دوم انقلاب»، به میزبانی مدرسه علمیه رضویه لامرد برگزار شد، تصریح کرد: بیانیه راهبردی، تمدنی و تاریخی گام دوم، منشور نهضتی نوین و حاوی نقشه راه آینده ایران و انقلاب و روحانیت و حوزه‌های علمیه است.

در پیام آیت‌الله اعرافی آمده است:

روحانیت و حوزه‌های علمیه در عصر جدید و در عهد انقلاب اسلامی با شرایط نو و بی‌سابقه‌ای مواجه‌اند؛ از یک سو تغییر و دگرگونی گسترده در همه ابعاد زندگی اجتماعی انسان معاصر و از سوی دیگر اقتضات و نیازهای انقلاب و نظام اسلامی و نیز حجم وسیع و سنگین انتظارات و توقعات و افزون بر آن دشمنی و کینه‌توزی دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی نیست به این نهاد تاریخی و الهی، این همه رسالت روحانیت را سنگین و پیچیده و حساس تر ساخته است.

بیانیه راهبردی و تمدنی و تاریخی گام دوم، منشور نهضتی نوین و حاوی نقشه راه آینده ایران و انقلاب و روحانیت و حوزه‌های علمیه است و وظیفه همه، تبیین و گفتمان‌سازی و پیاده‌سازی آن است و انتظار می‌رود روحانیت و حوزه آن خطه فرهنگ پرور و مقاوم و آن استان تاریخی و سرفراز در این زمینه پیشگام و پیشاهنگ باشند.

با این اوصاف روحانیت باید برخواند متعال تکیه و اتکال کند و با حکمت و شجاعت و مجاهدت بر توان معرفتی، معنوی، علمی، فرهنگی، اجتماعی و تبلیغی بیافزاید و پیمودن این مسیر دشوار است و البته مدیریت حوزه‌های علمیه با الهام از رهنمودهای مقام معظم رهبری «مدظله العالی» و مراجع عظام تقلید «دامت برکاتهم» و با عزم راسخ و با مساعدت روحانیت و علمای بلاد برنامه‌های راهبردی و مهمی در دست انجام دارد، اما بخش مهمی از این رسالت حساس بردوش شما علما و روحانیان گرانقدر قرار دارد و این نشست‌ها گامی در این مسیر است.

با تأکید بر توسعه مباحث فقهی در موضوعات اجتماعی

آیت‌الله اراکی با آیت‌الله یعقوبی

از علمای عراق دیدار کرد

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در دیدار با آیت‌الله محمد یعقوبی از علمای نجف اشرف، بر ضرورت توسعه مباحث فقهی و تمرکز بر مسائلی جدید به ویژه مسائلی اجتماعی تأکید کرد و افزود: این مباحث امروز در حوزه علمیه قم مطرح شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله یعقوبی نیز در این دیدار که ۸ فروردین در عراق برگزار شد، ضمن تأکید بر ضرورت همکاری در این زمینه، از آمادگی مؤسسات علمی حوزه علمیه نجف اشرف برای استفاده از تجربیات حوزه علمیه قم خبر داد و طرفین برای تقویت و فعال‌سازی همکاری‌ها در این زمینه به توافق رسیدند. آیت‌الله اراکی هم چنین در ادامه برنامه‌های خود در این سفر با حیدر العبادی نخست‌وزیر سابق عراق دیدار و درباره اوضاع منطقه و تهدید گروه‌های تروریستی با وی گفت‌وگو کرد.

آیت‌الله العظمی مظاهری در دیدار استاندار اصفهان

مسئولان جلب رضایت مردم را وظیفه حتمی خود تلقی کنند

پس از انقلاب، با سعی و تلاش خالصانه و به لطف الهی پشت سرگذاشته شده و سختی‌ها و مرارت‌های امروز نیز مطمئناً با تلاش و مجاهدت مضاعف، مرتفع خواهد شد.

این مرجع تقلید امیدواری به عنایات خداوند و امید به آینده را موجب ایجاد انگیزه بیشتر برای کار و خدمت به مردم دانستند و اظهار کردند: همه مسئولان و خدمتگزاران ملت در هر سمتی که هستند، جلب رضایت این مردم خوب و فهیم و صبورا و وظیفه حتمی خود تلقی کنند و بدانند که فراهم آوردن رضایت و خشنودی مردم و اقتناع آنان در مسایل مختلف و مطالبات گوناگون آنان حتماً موجب رضای خداوند و حضرت بقیة‌الله‌الاعظم «ارواحنا فداه» است.

خدمتگزاران دانستند و گفتند: اگر سه عنصر «اتحاد، کار، جلب رضایت مردم» سرلوحه عمل کارگزاران کشور قرار گیرد، بی‌شک بخش عمده مشکلات و معضلات پیش رو برطرف خواهد شد.

ایشان با بیان این‌که اختلاف و ناهماهنگی‌ها میان مسئولان، یکی از زمینه‌ها و دلایل اصلی مشکلات کشور است، خاطرنشان کردند: وحدت، برادری و همدلی، مهم‌ترین وظیفه‌ای است که اسلام، انقلاب و مردم بزرگوار از همه مسئولان و متصدیان امور، مطالبه می‌کنند.

معظم‌له کار، تلاش و مجاهدت شبانه‌روزی را رسالت خطیر مسئولان و خدمتگزاران ملت عنوان کردند و افزودند: همه مشکلات بزرگ و مقاطع حساس

حضرت آیت‌الله مظاهری تصریح کردند: همه مسئولان و خدمتگزاران ملت در هر سمتی که هستند، جلب رضایت این مردم خوب و صبورا و وظیفه حتمی خود تلقی کنند و بدانند که فراهم آوردن رضایت و خشنودی مردم، حتماً موجب رضای خداوند و حضرت بقیة‌الله‌الاعظم «ارواحنا فداه» است.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، حضرت آیت‌الله مظاهری ۷ فروردین در دیدار استاندار اصفهان ضمن اظهار تأسف و تأثر از جان باختن تعدادی از هموطنان عزیز و سایر خسارت‌ها در جریان حوادث سیل در برخی از استان‌های کشور و آرزوی صبر و سلامت برای بازماندگان آنان، سال جدید را با توجه به مسایل و مشکلات جاری، صحنه آزمایش مسئولان و

حوزه‌های علمیه مثل همیشه در کنار مردم

ادامه از صفحه ۴

امدادرسانان و نیز نهادهای و مراکز حوزوی و تبلیغی و گروه‌های مردمی تأکید می‌نمایم؛ ستادهای استانی مراکز حوزوی باید تشکیل و از آن طریق هماهنگی‌های لازم به عمل آید.

۴. به مدیران محترم در استان‌ها در تنظیم برنامه‌ها و اعلام تعطیلی و محورهای حضور و غیاب و دیگر مسایل قانونی مربوط به مدارس و مراکز حوزه‌های علمیه تقویض اختیار می‌شود تا تصمیمات لازم و ضروری اتخاذ نمایند و به اطلاع بخش‌های ذی‌ربط مدیریت حوزه‌های علمیه برسانند.

امید است حوزه‌های علمیه و روحانیت محترم مانند همیشه و با اخلاص و ایثار و دور از همه هیاهو و شانه‌پا در کنار گروه‌های مردمی، بسیجی، نیروهای مسلح و دستگاه‌های مسئول، در خدمت به مردم و باری‌رسانی به سبیل‌زدگان عزیز و کاهش آلام و رنج آنان موفق باشند و انتظاری می‌رود، فعالیت‌های گسترده طلاب و اساتید و گروه‌های جهادی و علمای اسلام و انجمن جمع و جماعات در شمال کشور که تاکنون مایه افتخار بوده است، استمرار و به سایر نقاط گسترش یابد.

فرصت را مغتنم می‌شمارم و بر اساس تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله) و مراجع عظام تقلید (دامت برکاتهم) همه مردم شریف و مسئولان محترم کشور و دستگاه‌های مسئول و روحانیت و حوزه‌های علمیه را به مجاهدت مستمر و تلاش جهادی برای خدمت خالصانه به مردم عزیز و حل مشکلات سیل‌زدگان در این شرایط دشوار و نیز زمینه‌سازی برای پیشگیری از خسارت‌ها و تلفات حوادث غیرمترقبه فرامی‌خوانم و حل مشکلات همه مناطق آسیب‌دیده را از خداوند متعال مسئلت دارم.

یادآوری می‌شود، آیت‌الله اعرافی در تماس‌های تلفنی با مدیران استانی حوزه‌های علمیه خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد، ایلام، لرستان و شیراز از آخرین وضعیت خدمات امدادرسانی استانی سیل‌زده مطلع و دستورات لازم را در خصوص امدادرسانی و فعالیت تبلیغی مراکز حوزوی استان‌ها صادر نمود.

پیگیری آخرین وضعیت مناطق سیل‌زده لرستان و ایلام

به گزارش خبرگزاری حوزه از ایلام و لرستان، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، ۱۳ فروردین طی تماس تلفنی با حجاج اسلام مرادبیگی و میناپور مدیران حوزه‌های علمیه ایلام و لرستان، پیگیر آخرین وضعیت مناطق سیل‌زده این استان‌ها و امدادرسانی به مردم سیل‌زده شد.

مدیر حوزه علمیه‌های علمیه کشور بریاری‌رسانی حوزه این استان‌ها و طلاب و روحانیون به مردم گرفتار در سیل با استفاده از همه امکانات و ظرفیت‌ها شد و دستورات لازم در خصوص امدادرسانی بهتر و فعالیت تبلیغی را صادر کرد.

طرح امدادرسانی مدارس علمیه خواران کشور به مناطق سیل‌زده

به گزارش خبرگزاری حوزه، معاون فرهنگی حوزه‌های علمیه خواران با اشاره به بازگشایی مدارس علمیه خواران سراسر کشور پس از تعطیلات ایام نوروز، بر لزوم همراهی و همدلی با هم‌میهنان آسیب‌دیده از سیل تأکید کرد و گفت: در همین راستا طرح امدادرسانی مدارس علمیه خواران کشور به مناطق سیل‌زده برگزار می‌شود.

خانم معصومه ظهیری با بیان این‌که از آغاز وقوع سیل در استان گلستان، خواران طلبه و مبلغه در منطقه حضور داشتند و با همدلی و همراهی با خانواده‌های سیل‌زده، آرامش روانی و ارتقای روحیه زنان در خانواده‌های سیل‌زده را در دستور کار خود قرار داده‌اند، افزود: در اجرای طرح امدادرسانی به مناطق سیل‌زده، مدارس علمیه خواران نقش محوری در محلات و شهرستان‌ها ایفا می‌کنند.

وی با بیان این‌که تأمین نیاز زنان به ویژه مادران، یکی از اولویت‌های این طرح است، ادامه داد: سعی داریم با تلاش حداکثری مدیران، طلاب و مبلغان در مدارس علمیه خواران، همدلی و همراهی چشمگیر مادی و معنوی را با هم‌وطنان آسیب‌دیده از سیل در استان‌های مختلف را به عمل آوریم.

تشکیل جلسه ستاد حوزوی مدیریت بحران با هدف افزایش حمایت حوزویان از سیل‌زدگان

به گزارش خبرگزاری حوزه، ستاد حوزوی مدیریت بحران، ۱۳ فروردین در محل دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم تشکیل جلسه داد. در این جلسه که به ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی مسئول دفتر سیاسی اجتماعی حوزه و رئیس ستاد حوزوی مدیریت بحران تشکیل شد، مصوب گردید که حوزویان و نهادهای حوزوی کمک‌های مالی خود را به حساب اعلام‌شده از سوی مرکز خدمات حوزه واریز کنند. هم چنین مقرر شد، علاوه بر کمک مستقیم و نقدی نهادهای حوزوی، کارمندان این نهادها، یک تا چند روز از حقوق خود را برای کمک به سیل‌زدگان اختصاص دهند.

اعزام طلاب، اساتید و کارمندان حوزوی برای کمک به سیل‌زدگان، اعزام تخصصی طلاب حسب نیاز، تبیین شرح وظایف هفت‌گانه طلاب در بحران سیل و اقدام فوری و کوتاه‌مدت برای توانمندسازی طلاب در زمینه امداد از دیگر مصوبات این جلسه بود.

یادآوری می‌شود، پس از پایان جلسه آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و رئیس شورای هماهنگی نهادهای عالی حوزوی در جریان مصوبات این جلسه قرار گرفت و موافقت خود را با همه مصوبات اعلام نمود.

إِنَّ خَوَاتِيمَ أَعْمَالِكُمْ فِئَاةٌ خَوَاتِجُ إِخْوَانِكُمْ وَالْإِحْسَانُ إِلَيْهِمْ مَا قَدَّرْتُمْ، وَالْإِثْمُ يُقْتَلُ مِنْكُمْ عَمَلٌ جُنُوعًا عَلَى إِخْوَانِكُمْ، وَإِخْوَانُكُمْ تَلَحُّقُوا بِهَا. پایان اعمال شما به این است که در حد توان خود، نیازه‌های برادرانتان را بر آورید و به آنان نیکی کنید. در غیر این صورت، اعمال شما پذیرفته نشود. با برادران خود مهربان و دلسوز باشید تا به ما پیوندید.

بحارالانوار/ ۴۲۳۹۷/ ۷۵ و ۱۲۶

همه باید توجه داشته باشند که خدمت‌گزار این مردم هستند، همه اجیر این مردم هستند، اجرت از این‌ها دارند می‌گیرند برای خدمت و باید با مردم رفتارشان رفتار انسانی، اسلامی باشد... ما هرچه خدمت بکنیم به این ملت، کم خدمت کرده‌ایم. برای این‌که این ملت بود که همه این گرفتاری‌ها به دست او رفع شد.

صحیفه امام/ ج ۱۶/ ص ۲۰۱ و ۱۲۶ و ۴۱۳

تأکید مقام معظم رهبری و مراجع عظام تقلید به مردم، مسئولان و همه نهادها و سازمان‌ها

به کمک سیل‌زدگان بشتابید

حادثه دیده، گروه‌هایی را برای بررسی و رسیدگی به وضعیت آسیب‌دیدگان و امداد ارزاق و کمک‌های مورد نیاز این افراد اعزام کردند.

آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی

حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی با دعا برای سلامتی و شفای آسیب‌دیدگان، و هم‌چنین سفارش به همگان خاصه مسئولان و دست‌اندرکاران، به تلاش در جهت رفع آلام مردم آسیب‌دیده، اظهار داشتند: مؤمنین مجاز هستند یک‌سوم سهم مبارک امام علیه السلام را در کمک به نیازهای آسیب‌دیدگان سیل مصرف نمایند.

بیانیه آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی

آن‌چه تاکنون از سوی مراکز مسئول برای نجات آن‌ها انجام گرفته خوب است ولی هرگز کافی نیست. دولت باید با جدیت بیشتری وارد این حادثه شود و هرچه در توان دارد، برای نجات زندگی این عزیزان به کار گیرد. مردم خیر و نیکوکار نیز سبک نمی‌نشینند. دامن همت به کم‌رزه و برای نجات سیل‌زدگان از عواقب این حادثه تلاش کنند. در ضمن آن‌ها مجازند از یک‌سوم وجوهات شرعی خود نیز در این راه استفاده کنند.

گفتنی است، این مرجع تقلید در دو مرحله مبلغ ۳۵۰ میلیون تومان به سیل‌زدگان شمال کشور کمک کردند.

آیت‌الله العظمی نوری همدانی

حادثه سیل اخیر در استان‌های گلستان و مازندران موجب تأسف گردیده است. مسئولان محترم نسبت به حل مشکلات مردم آن منطقه همت خود را به‌کار گرفته و سعی خود را برای التیام وضعیت پیش آمده انجام دهند. مردم با محبت ایران اسلامی نیز در حد توان به کمک مردم منطقه بشتابند و مقلدین محترم این‌جانب مجاز هستند که یک‌سوم از وجوهات شرعی را به این امر اختصاص دهند.

گفتنی است، این مرجع تقلید نیز مبلغ یک میلیارد ریال از طریق کمیته امداد به سیل‌زدگان کمک کردند.

آیت‌الله العظمی سبحانی

(در دیدار سردار اشتری فرمانده نیروی

انتظامی)

حادثه سیل در شمال کشور باید پیش‌بینی می‌شد؛ اگر سیل در استان کویری مثل یزد رخ می‌داد، قابل توجه بود، اما در مازندران و گلستان که طبیعت بارندگی دارند، قابل توجه نیست. اکنون نهضت عمومی در راستای کمک به مردم گلستان دنبال شده که این اقدام قابل تقدیر است و امیدواریم با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی مردم نیز بیشتر در میدان کمک حضور یابند؛ هر چند ظاهر این‌ها شراست اما باطن آن خیر است و از باطن آگاهی نداریم.

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی

(در دیدار مدیر کل اوقاف و امور خیریه استان گلستان)

کمک‌رسانی به مردم استان گلستان و مازندران و برادران اهل سنت در مناطق سیل‌زده به آن‌ها و آغاز عملیات عمرانی و کمک به خانواده‌ها جهت جبران خسارت وارده به اثاثیه و زمین‌های کشاورزی آن‌ها با سرعت بیشتری انجام گیرد. از کارهای جهادی طلاب در مناطق سیل‌زده و اظهار تسلی آن‌ها به مردم سیل‌زده تشکر می‌کنم.

نباید به مرور زمان این مردم فراموش شوند و تا بازگشت امور به شرایط عادی زندگی برای آن‌ها باید مسئولان در کنار آن‌ها باشند.

گفتنی است، در پی حادثه تلخ جاری شدن سیل و گرفتار شدن مردم نجیب استان گلستان خصوصاً مردم آق‌قلا نماینده معظم‌له در منطقه سیل‌زده آق‌قلا جهت همدردی و بررسی مشکلات آسیب‌دیدگان حاضر شد و از نزدیک مشکلات مردم منطقه را مشاهده و بررسی کرد و با مردم سیل‌زده گفت‌وگو نمود.

نماینده آیت‌الله العظمی سیستانی در ایران

حجت‌الاسلام والمسلمین شهرستانی طی تماس تلفنی با آیت‌الله نورمفیدی نماینده ولی‌فقیه در استان گلستان، آخرین وضعیت سیل‌زدگان استان را جویا شد. وی در این تماس ضمن ابلاغ سلام و اظهار همدردی با مردم سیل‌زده استان به‌ویژه اهالی ترکمن صحرا، افزود: از همه می‌خواهم که کمک مردم گرفتار

آیت‌الله العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی

کمک‌های مردمی و ورود دستگاه‌ها به امداد مردم وظیفه‌ای مهم است

بسم‌تعالی

حادثه سیل ویرانگر در استان‌های گلستان و مازندران که خسارت‌های سنگین به خانه‌ها و مزارع وارد ساخته و لطمه‌ی سختی به شهرها و روستاها به‌ویژه آق‌قلا وارد ساخته است، موجب تأسف و تأثر عمیق این‌جانب شد. کمک‌های مردمی و ورود دستگاه‌های عمومی به عرصه امداد و جبران خسارت‌ها وظیفه مهمی است که می‌تواند گوشه‌ای از آلام آن مردم عزیز را برطرف کند. مردم عزیز خوزستان نیز هم‌چنان درگیر بسیاری از مشکلات ناشی از سیل چندی پیش می‌باشند. همه وظیفه داریم به کمک سیل‌زدگان در همه استان‌های کشور بشتابیم. خداوند متعال به مردم عزیز ما به‌ویژه کسانی که در معرض این امتحانات دشوار قرار دارند، صبر دهد و با لطف خود سختی‌ها را جبران فرماید.

سیدعلی خامنه‌ای / ۳ فروردین ۱۳۹۸

دستور فرمانده معظم کل قوا به رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

امکانات بیشتری برای امداد به مناطق سیل‌زده گسیل شود

بسمه تعالی

سردار سرلشکر پارقی

رئیس محترم ستاد کل نیروهای مسلح

برابر ابلاغ، سیل‌زدگان دو استان شمالی نیاز مبرمی به کمک و امکانات نیروهای مسلح دارند. دستور فرمایید علاوه بر آنچه تاکنون در آن مناطق به‌کار گرفته شده است، امکانات بیشتر برای امداد به آن مناطق گسیل نمایند. گزارش اقدام را بفرستید.

سید علی خامنه‌ای / ۳ فروردین ۱۳۹۸

رهبر معظم انقلاب در پیامی حادثه ویرانگر سیل شیراز را به امام جمعه شیراز تسلیت گفتند

بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب حجة الاسلام آقای دکتر امام‌جمعه محترم شیراز دامت توفیقاته با سلام و تحیت، حادثه تازانگیز سیل ویرانگر در شیراز که به درگذشت تعدادی از مردم عزیز و داغدار شدن خانواده‌ها در ایام عید و نیز به مجروحیت جمعی دیگر و ویرانی و خسارت در شهر انجامید، مایه اندوه این‌جانب است. مقتضی است، جناب‌عالی ضمن ابلاغ سلام و تسلیت این‌جانب به خانواده‌های مصیبت‌دیده و نیز به مجروحان این حادثه، در تلاش برای غم‌گساری و جبران مصیبت‌ها و خسارت و کمک به مردم، با مسئولان دولتی همکاری و همگان را توصیه به سرعت و جدیت در انجام وظیفه نمایید. والسلام علیکم ورحمة‌الله

سیدعلی خامنه‌ای / ۶ فروردین ماه ۱۳۹۸

اطلاعیه دفتر آیت‌الله العظمی سیستانی

بسمه تعالی

مؤمنین مجاز هستند تا حد نصف سهم امام علیه السلام را برای کمک به سیل‌زدگان پرداخت کنند.

آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی

حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی در تماس تلفنی با امام جمعه گرگان، ضمن اطلاع از آخرین وضعیت مناطق سیل‌زده استان گلستان و مشکلات مردم گفتند: سلام و همدردی این‌جانب را به مردم عزیزی که گرفتار سیل شده‌اند و مشکلات زیادی برای آن‌ها پدید آمده است به‌ویژه اهالی ترکمن صحرا برسانید. از همه مسئولان می‌خواهم همه توان خود را برای خدمت به مردم به‌کار گیرند. این‌جانب نیز دعاگوی همه مردم عزیز آن مناطق هستم. گفتنی است، ۴ فروردین، هیئتی از سوی این مرجع تقلید، برای بازدید و کمک‌رسانی به سیل‌زدگان، عازم آن مناطق شدند.

اطلاعیه دفتر آیت‌الله العظمی وحید خراسانی

در پی حادثه سیل در استان‌های لرستان، خوزستان و ایلام، آیت‌الله العظمی وحید خراسانی ضمن تسلیت به مردم داغدار و اظهار همدردی با افراد

افجوزله
Ofogh-e Hawzah Weekly

- سال هفدهم
- شماره ۵۸۵
- دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸
- ۱۳ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مدیر مسئول: سیدمفید حسینی کوهساری
• مدیر رسانه و اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته
• سردبیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیئت تحریریه
• تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰ • نمابر: ۰۵۳۳-۳۲۹۰ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
• نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
• امور هنری: سید امیر سجادی
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: گلریز ۶۶۷۹۵۴۴۲

عطریار

ای منتظر غمگین مشو، قدری تحمل بیشتر

مفتون امینی

ای دل بشارت می‌دهم، خوش روزگاری می‌رسد یا درد و غم طی می‌شود، یا شهریاری می‌رسد گر کارگردان جهان، باشد خدای مهربان این گشتی طوفان زده، هم بر کناری می‌رسد اندیشه از سرما مکن، سر می‌شود دوران دی شب را سحر باشد ز بی، آخر بهاری می‌رسد ای منتظر غمگین مشو، قدری تحمل بیشتر گردی بپا شد در افاق، گویی سواری می‌رسد یار همایون منظر، آخر در آید از درم امید خوش می‌پرورم، زین نخل باری می‌رسد کی بوده است و کی شود ملک غزل بی حکمران هر دوره آن‌را خواجگه‌ای یا شهریاری می‌رسد «مفتون» مثال از بار خود، گر بر تو گاهی تلخ شد کز گل بدان لطف و صفا، که نیش خاری می‌رسد

در حکم رهبری معظم

به تولیت جدید آستان قدس رضوی تأکید شد

لزوم همکاری آستان قدس در کنار حوزه و روحانیت مشهد مقدس

امام خامنه‌ای در حکمی حجت‌الاسلام حاج شیخ احمد مروی را به تولیت آستان قدس رضوی منصوب و بر لزوم همکاری با حوزه و روحانیت تأکید کردند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن حکم رهبرانقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب حجت‌الاسلام آقای حاج شیخ احمد مروی دامت برکاته توفیق خدمتگزاری در آستان مقدس حضرت ثامن‌الحجج ابی‌الحسن الرضا علیه‌الآف التحیه و الثناء فوزی عظیم و کرامتی بزرگ است که شایسته است، برخوردار بشوندگان از آن، خدای سبحان را پیوسته از عمق جان سپاس گویند و اکنون که جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای رئیسی پس از دوره خدمت پرتلاش و پویا و پایه‌گذاری کارهای ماندگار در این آستان با کرامت، به مسئولیت مهم دیگری منصوب شده‌اند، جناب‌عالی را که پرورش یافته‌ی این دیار و بهره‌گرفته از برکات آن می‌باشید و مراتب امانت و تقوای جناب‌عالی در دوره همکاری طولانی به اثبات رسیده است، به تولیت و خدمتگزاری این درگاه با عظمت منصوب می‌کنم و توجّه آن جناب را به نکاتی معطوف می‌سازم.

اولاً لازم می‌دانم همه نکات مذکور در حکم جناب آقای رئیسی را به جناب‌عالی تریبادآوری کنم. اغتنام فرصت این خدمت و صرف

همه توش و توان خود در آن، خدمت به زائران و مجاوران به‌ویژه ضعیفان و نیازمندان، بهره‌گیری از ظرفیت فرهنگی آستان قدس، نگهداری و مراقبت از گنجینه منحصر به فرد هنر معماری و خطاطی و تزئین به‌کاررفته در مجموعه بناها و فضاهای حفاظت از موقوفات گسترده و غنی، ساماندهی بنگاه‌های اقتصادی و خدماتی و سرانجام، بهره‌مندی از روحانیت این خورشیدفروزان، با اخلاص و مجاهدتی که به‌کار خواهید برد، در شمار این توصیه‌هاست.

ثانیاً حضور و همکاری آستان قدس در کنار حوزه علمیه و روحانیت معظم مشهد مقدس را موکداً توصیه می‌کنم.

ثالثاً همکاری با مدیریت‌های دولتی و کمک به آنان به نحو مقتضی توصیه دیگر این‌جانب است.

رابعاً بهره‌گیری از کارشناسان متدین و انقلابی در بخش‌های گوناگون، سفارش مؤکد دیگری است که همواره تکرار شده است.

در پایان مزید توفیقات جناب‌عالی را از خداوند سبحان مسئلت می‌کنم.

سیدعلی خامنه‌ای / ۱۰ فروردین ۱۳۹۸

